

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**Кафедра кримінального права
Кафедра кримінального процесу
Кафедра криміналістики та судової медицини**

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ

комплексного екзамену з навчальних дисциплін:

**«Кримінальне право»
«Кримінальний процес»
«Криміналістика»**

Статус дисциплін:	обов'язкові
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітня програма:	Право
Форми здобуття вищої освіти:	денна, за державним замовленням
Мова викладання:	українська

КИЇВ – 2025

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ірина ТКАЧЕНКО – т.в.о. завідувача кафедри кримінального права, кандидат юридичних наук, доцент;

Олена ТАРАН – завідувач кафедри кримінального процесу, доктор юридичних наук, професор;

Ольга РИМАРЧУК – професор кафедри кримінального процесу, кандидат юридичних наук, доцент;

Андрій АНТОЩУК – завідувач кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук;

Леся ПАТИК – доцент кафедри криміналістики та судової медицини, кандидат юридичних наук, доцент.

Обговорено та схвалено на спільному засіданні кафедр кримінального права, кримінального процесу, криміналістики та судової медицини (протокол № 9 від 18.12.2025 р.)

Обговорено та схвалено Вченою Радою Національної академії внутрішніх справ 30.12.2025 р., протокол №__

ЗМІСТ

1. ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	4
2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	11
3. ВИМОГИ ДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ.....	86
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	91
5. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ.....	93
6. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ.....	95
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	108

1. ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право» є нормативні положення закону України про кримінальну відповідальність, їх доктринальне тлумачення та застосування.

Пререквізити (Prerequisite): «Теорія держави та права», «Адміністративне право», «Основи кримінального права».

Постреквізити (Postrequisite): «Адміністративне право», «Кримінологія», «Криміналістика», «Кримінальний процес».

Метою викладання навчальної дисципліни «Кримінальне право» є вивчення основних положень кримінально-правових норм, інститутів Загальної та Особливої частини КК. Отримання знань здобувачами вищої освіти щодо особливостей кваліфікації та застосування кримінально-правових норм.

Навчальна дисципліна складається з наступних тем:

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Наука кримінального права.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність.

Тема 3. Кримінальна відповідальність та її підстави.

Тема 4. Кримінальне правопорушення і його види.

Тема 5. Склад кримінального правопорушення.

Тема 6. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення.

Тема 7. Об'єктивна сторона з кримінального правопорушення.

Тема 8. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 9. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Тема 10. Стадії вчинення кримінального правопорушення.

Тема 11. Співучасть у кримінальному правопорушенні.

Тема 12. Множинність кримінальних правопорушень.

Тема 13. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Тема 15. Покарання та його види.

Тема 16. Призначення покарання.

Тема 17. Звільнення від покарання та його відбування.

Тема 18. Судимість. Погашення і зняття судимості.

Тема 19. Інші заходи кримінально-правового характеру.

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Тема 21. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Тема 22. Основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення).

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Тема 22. Основні положення Особливої частини кримінального.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінальне право» є:

- із Загальної частини : з'ясувати поняття, предмет, завдання і систему кримінального права; розглянути основні положення науки кримінального права; вивчити закон про кримінальну відповідальність; проаналізувати поняття кримінальної відповідальності та її підстави; опрацювати поняття кримінального проступку, злочину і його видів; здійснити аналіз складу

кримінального правопорушення; визначити об'єкт і предмет кримінального правопорушення; визначити об'єктивну сторону кримінального правопорушення; визначити суб'єкт кримінального правопорушення; визначити суб'єктивну сторону кримінального правопорушення; розглянути стадії вчинення кримінального правопорушення; проаналізувати інститут співучасті у кримінального правопорушення; визначити множину кримінального правопорушення; з'ясувати обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння; встановити особливості звільнення від кримінальної відповідальності; визначити покарання та його види; з'ясувати особливості призначення покарання; розглянути звільнення від покарання і його відбування, вивчити інститут судимості, її погашення і зняття; розглянути примусові заходи медичного характеру та примусове лікування; визначити особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх; з'ясувати основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

- із Особливої частини: систематизоване освоєння і закріплення у курсантів, слухачів та студентів правильного орієнтування в діючому кримінальному законодавстві, набуття вміння застосовувати норми кримінального права при кваліфікації кримінальних правопорушень; вивчення курсу повинно сприяти вихованню у курсантів, слухачів та студентів поважного ставлення до закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від злочинних посягань; під час вивчення курсу повинні розкриватися зв'язки кримінального права України з іншими галузями права і юридичними навчальними дисциплінами.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального права або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: kafedra_kp@naiaiu.kiev.ua

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Кримінальний процес» є чинне кримінальне процесуальне законодавство, кримінальна процесуальна діяльність органів досудового розслідування, прокуратури і суду і процесуальні правовідносини, теорія та історія кримінального процесу.

Пререквізити. До переліку попередньо прослуханих навчальних дисциплін відносяться: перш за все, Теорія держави і права, яка забезпечує категоріальним апаратом; Конституційне, Кримінальне, Адміністративне і Цивільне право, Судові та правоохоронні органи України, оскільки в діяльності органів досудового розслідування, прокуратури і суду досить часто виникають питання, пов'язані з відшкодуванням завданої кримінальним правопорушенням шкоди, кваліфікацією суспільно небезпечних діянь, забезпеченням конституційних прав і свобод людини, адміністративною відповідальністю, діяльністю судових та правоохоронних органів України.

Постреквізити. Дисципліни, які будуть використовувати результати вивчення цієї навчальної дисципліни: «Досудове розслідування», «Негласні (слідчі) розшукові дії», «Складання кримінальних процесуальних документів на стадії досудового розслідування» та ін.

Навчальна дисципліна складається з наступних тем:

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, сутність і завдання кримінального процесу.

Тема 2. Кримінальне процесуальне законодавство та межі його дії.

Тема 3. Засади кримінального провадження.

Тема 4. Учасники кримінального провадження.

Тема 5. Докази і доказування у кримінальному процесі.

Тема 6. Процесуальні джерела доказів.

Тема 7. Процесуальні строки і процесуальні витрати.

Тема 8. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні.

Тема 9. Заходи забезпечення кримінального провадження.

Тема 10. Запобіжні заходи

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 11. Загальні положення досудового розслідування.

Тема 12. Проведення слідчих (розшукових) дій.

Тема 13. Повідомлення про підозру.

Тема 14. Зупинення досудового розслідування.

Тема 15. Закінчення досудового розслідування.

Тема 16. Особливі порядки досудового розслідування.

Тема 17. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.

Тема 18. Підсудність та підготовче судове провадження.

Тема 19. Судовий розгляд.

Тема 20. Провадження в суді апеляційної інстанції.

Тема 21. Провадження в суді касаційної інстанції.

Тема 22. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 23. Виконання судових рішень.

Тема 24. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження.

Тема 25. Особливі порядки кримінального провадження.

Метою навчальної дисципліни викладання навчальної дисципліни «Кримінальний процес» є оволодіння здобувачами вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду з розкриття та розслідування кримінальних правопорушень (злочинів та кримінальних проступків), їх судового розгляду, виконання судових рішень, а також формування практичних навичок правильного застосування кримінального процесуального закону при проведенні процесуальних дій, прийнятті та оформленні процесуальних рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Кримінальний процес» є:

– засвоєння теоретичних основ діяльності органів досудового розслідування, прокуратури, слідчого судді, суду, а також категоріального апарату, який використовується при викладанні дисципліни (кримінальний процес, засади кримінального провадження, учасники кримінального провадження, докази і доказування у кримінальному процесі, заходи забезпечення кримінального провадження, досудове розслідування, слідчі (розшукові) дії, повідомлення про підозру, зупинення та закінчення досудового розслідування, особливі порядки досудового розслідування, спеціальне досудове розслідування та ін.);

– оволодіння знаннями щодо завдань кримінального процесу, системи кримінального процесуального законодавства та засад кримінального провадження;

– вивчення системи та класифікації учасників кримінального провадження, доказів і доказування у кримінальному процесі та процесуальних джерел доказів;

– оволодіння знаннями щодо процесуальних строків і процесуальних витрат та порядку відшкодування шкоди у кримінальному провадженні;

– вивчення системи та класифікації заходів забезпечення кримінального провадження та запобіжних заходів;

– розширення кола знань про загальні положення досудового розслідування та його форми і завдання, що передбачені законодавством і застосовуються на практиці;

– вивчення системи, класифікації та загальних вимог до проведення слідчих (розшукових) дій, а також процесуального порядку оформлення результатів їх проведення;

– ознайомлення з процесуальним порядком повідомлення особі про підозру;

– оволодіння знаннями щодо підстав, умов та процесуального порядку зупинення досудового розслідування та щодо загальних положень закінчення досудового розслідування та його форм;

– ознайомлення з особливостями досудового розслідування кримінальних проступків та спеціального досудового розслідування;

– з'ясування загальних положень інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування;

– оволодіння знаннями щодо вимог підсудності та порядку провадження у судових стадіях;

– розширення кола знань про порядок виконання судових рішень та міжнародного співробітництва під час кримінального провадження;

– вивчення процесуальної форми особливих порядків кримінального провадження.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального процесу або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресами: krum.proces@navs.edu.ua

КРИМІНАЛІСТИКА

Предмет вивчення навчальної дисципліни є закономірності механізму кримінальних правопорушень, виникнення інформації про кримінальне правопорушення і його учасників, а також закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів і заснованих на пізнаннях цих закономірностей засобах і методах судового дослідження і запобігання кримінальним правопорушенням.

Пререквізити: «Оперативно-розшукова діяльність», «Кримінологія», «Досудове розслідування».

Постреквізити: «Теорія держави та права», «Судові та правоохоронні органи України», «Основи криміналістики», «Кримінальне право», «Кримінальний процес».

Навчальна дисципліна складається з наступних тем:

- Тема 1. Загальні положення науки криміналістики.
- Тема 2. Методологічні засади криміналістики.
- Тема 3. Криміналістична ідентифікація і діагностика.
- Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки.
- Тема 5. Криміналістична фотографія і відеозйомка.
- Тема 6. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія, дактилоскопія).
- Тема 7. Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів.
- Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин і пристроїв та слідів їх застосування (зброезнавство).
- Тема 9. Криміналістичне дослідження документів (документознавство).
- Тема 10. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності (габітоскопія).
- Тема 11. Криміналістичне дослідження звукових слідів (фоноскопія).
- Тема 12. Криміналістичне дослідження слідів запаху (одорологія).
- Тема 13. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень (кримінальна реєстрація).
- Тема 14. Загальні положення криміналістичної тактики.
- Тема 15. Криміналістична версія. Організація та планування розслідування.
- Тема 16. Тактика огляду.
- Тема 17. Тактика обшуку.
- Тема 18. Тактика допиту.
- Тема 19. Тактика пред'явлення для впізнання.
- Тема 20. Тактика слідчого експерименту.
- Тема 21. Тактика використання спеціальних знань під час досудового розслідування.
- Тема 22. Загальні положення криміналістичної методики.
- Тема 23. Розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
- Тема 24. Розслідування кримінальних правопорушень проти власності.
- Тема 25. Розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи і статевої недоторканості особи.

Метою навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних положень науки криміналістики, оволодіння навичками використання криміналістичної техніки, призначення судових експертиз, проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, а також методикою розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, підслідних слідчим підрозділам Національної поліції.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Криміналістика» є:

- комплексний розгляд теоретичних основ науки криміналістики;
- опанування здобувачами понятійного апарату науки криміналістики;
- вивчення закономірностей, діяльності та механізму кримінального правопорушення;
- набуття вмінь використовувати вищевказані закономірності в діяльності з виявлення, фіксації, вилучення та зберігання доказів;
- ознайомлення здобувачів із сучасними методами збирання і дослідження доказів;
- оволодіння практичними навичками щодо застосування сучасних методів криміналістики в практичній діяльності з розслідування та попередження кримінальних правопорушень.

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників кафедри криміналістики та судової медицини або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресами: k009@naia.kiev.ua.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, предмет, завдання і система кримінального права. Наука кримінального права

Поняття кримінального права як самостійної галузі права і як науки – галузі правознавства (юриспруденції).

Кримінальне право як галузь права. Ознаки кримінального права. Соціальна обумовленість кримінального права. Співвідношення кримінального права і кримінальної політики.

Кримінальне право як засіб охорони соціальних цінностей і встановленого в суспільстві правопорядку. Завдання кримінального права, його роль в побудові демократичного суспільства.

Принципи кримінального права України: загальні та галузеві.

Кримінальне право в системі права України. Кримінальне право і суміжні галузі права (кримінально-процесуальне право, кримінально-виконавче право, адміністративне право).

Система кримінального права. Загальна і Особлива частини. Поняття і система Загальної частини.

Наука кримінального права. Розвиток науки кримінального права. Наступність у науці кримінального права. Розробка наукою основних інститутів кримінального права. Соціологія кримінального права як складова частина кримінально-правової норми. Вплив науки кримінального права на законодавчу і правозастосовну діяльність, на формування юридичного мислення і правової свідомості населення.

Предмет і завдання науки кримінального права. Зв'язок науки кримінального права із суміжними науками (кримінологією, юридичною статистикою, судовою медициною, психіатрією та ін.). Методи науки кримінального права. Система курсу кримінального права. Вступ до вивчення кримінального права. Закон про кримінальну відповідальність.

Вчення про кримінальне правопорушення; вчення про покарання; кримінальне право зарубіжних держав; критичний підхід до використання літератури, яка видана до проголошення незалежності України.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність

Поняття закону про кримінальну відповідальність, його ознаки і значення. Закон про кримінальну відповідальність як єдине джерело кримінального права. Загально-превентивна роль закону про кримінальну відповідальність. Точне виконання закону про кримінальну відповідальність - необхідна умова зміцнення правопорядку і законності. Види законів про кримінальну відповідальність (Кодекс, окремі кримінальні закони, закони тимчасової дії та ін.).

Структура (будова) Кримінального кодексу України. Загальна і Особлива частини КК, їх єдність і взаємозв'язок. Структура статей Особливої частини КК; диспозиції і санкції. Види диспозицій і санкцій. Кримінально-правові норми. Види кримінально-правових норм: визначальні (дефінітивні), роз'яснювальні, заохочувальні і забороняючі (норми-заборони).

Тлумачення закону про кримінальну відповідальність: поняття і значення. Види тлумачення за суб'єктом: автентичне (легальне); судове; доктринальне; засоби тлумачення: граматичне, логічно-систематичне, історичне та ін. результати (обсяг) тлумачення: буквальне, обмежене і розширене.

Роль Верховного суду в тлумаченні законів про кримінальну відповідальність, так званий прецедент тлумачення законів. Аналогія в кримінальному праві.

Конституційні положення щодо дії закону про кримінальну відповідальність в часі і просторі.

Чинність законів про кримінальну відповідальність в часі. Вступ закону про кримінальну відповідальність в силу. Обов'язкове опублікування закону про кримінальну відповідальність як необхідна умова його застосування.

Поняття часу вчинення кримінального правопорушення. Припинення чинності закону про кримінальну відповідальність. Обставини, внаслідок яких закон втрачає силу. Зупинення чинності законів про кримінальну відповідальність.

Зворотна сила закону про кримінальну відповідальність. Поняття більш м'якого (більш суворого) закону про кримінальну відповідальність. Чинність проміжного закону про кримінальну відповідальність. Межі зворотної сили закону про кримінальну відповідальність.

Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність в просторі, які закріплені в КК України: територіальний, громадянства і універсальний. Зміст територіального принципу чинності закону про кримінальну відповідальність. Поняття території України. Поняття місця вчинення кримінального правопорушення. Вилучення з-під юрисдикції українських судів осіб, які вчинили кримінальне правопорушення на території України, але користуються дипломатичним імунітетом.

Зміст принципу громадянства. Вирішення питання про відповідальність громадян України, які вчинили кримінальне правопорушення за кордоном. Правові наслідки засудження особи за межами України.

Зміст універсального принципу дії закону про кримінальну відповідальність. Особливості відповідальності іноземних громадян і осіб без громадянства. Видача осіб, які вчинили кримінальні правопорушення.

Тема 3. Кримінальна відповідальність та її підстави

Кримінальна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Поняття кримінальної відповідальності. Питання про кримінальну відповідальність у науці кримінального права. Кримінально-правові відносини: їх суб'єкт та зміст. Кримінальні відносини і кримінальна відповідальність. Виникнення і припинення кримінальної відповідальності.

Кримінальна відповідальність і кримінальне покарання. філософське обґрунтування кримінальної відповідальності особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Питання про свободу волі в кримінальному праві.

Юридичні підстави кримінальної відповідальності.

Питання про юридичні підстави кримінальної відповідальності в науці і законодавстві. Дискусійні питання відносно змісту та реалізації кримінальної відповідальності.

Тема 4. Кримінальне правопорушення і його види

Соціальна природа кримінального правопорушення. Залежність поняття кримінального правопорушення від соціально-економічних відносин, існуючих у суспільстві на тому чи іншому етапі розвитку. Історично мінливий характер поняття кримінального правопорушення. Криміналізація і декриміналізація суспільне небезпечних діянь.

Визначення поняття кримінального правопорушення в чинному КК України. Ознаки кримінального правопорушення. Суспільна небезпека як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Значення суспільної небезпеки. Протиправність як формальна ознака кримінального правопорушення. Неприпустимість застосування статей Особливої частини КК за аналогією. Співвідношення суспільної небезпеки і протиправності.

Винність як ознака кримінального правопорушення; зміст, значення.

Караність як невід'ємна ознака кримінального правопорушення. Співвідношення караності як ознаки кримінального правопорушення і фактичного призначення покарання за кримінальне правопорушення. Органічна єдність ознак кримінального правопорушення.

Значення ч. 2 ст. 11 КК для поняття кримінального правопорушення. Проблема вдосконалення поняття кримінального правопорушення в кримінальному праві.

Місце кримінального правопорушення в системі правопорушень. Критерії відмежування кримінальних правопорушень від інших правопорушень. Питання про відмежування кримінального правопорушення в та інших правопорушень у науці кримінального права.

Види кримінальних правопорушень.

Тема 5. Склад кримінального правопорушення

Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Співвідношення понять кримінального правопорушення і складу кримінального правопорушення.

Елементи складу кримінального правопорушення, їх зміст, органічна єдність. Об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона як елементи складу кримінального правопорушення, їх ознаки. Обов'язкові і факультативні ознаки складу кримінального правопорушення:

- 1) як конститутивних ознак;
- 2) як кваліфікуючих ознак;
- 3) як обставин, що обтяжують покарання.

Види складів кримінальних правопорушень залежно від їх тяжкості: прості, кваліфіковані, особливо кваліфіковані, привілейовані.

Склад кримінального правопорушення і кваліфікація кримінального правопорушення.

Тема 6. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Значення об'єкта кримінального правопорушення в структурі елементів його складу для характеристики суспільної небезпеки кримінального правопорушення і його кваліфікації.

Суспільні відносини як об'єкт кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і об'єкту кримінально-правової охорони. Структура суспільних відносин: суб'єкти, соціальний зв'язок між ними, предмет суспільних відносин

Класифікація (види) об'єктів кримінального правопорушення. Загальний об'єкт кримінального правопорушення. Родовий (спеціальний, груповий) об'єкт кримінального правопорушення. Безпосередній (конкретний) об'єкт кримінального правопорушення, їх значення.

Основний (головний) і додатковий безпосередні об'єкти.

Поняття предмету кримінального правопорушення та його місце в структурі складу кримінального правопорушення. Відмінність предмета кримінального правопорушення від об'єкта кримінального правопорушення.

Поняття потерпілого від кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення. Проблеми подальшого розвитку вчення про об'єкт кримінального правопорушення.

Тема 7. Об'єктивна сторона з кримінального правопорушення

Поняття об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Ознаки складу кримінального правопорушення, які характеризують об'єктивну сторону: обов'язкові та факультативні. Значення об'єктивної сторони для оцінки суспільної небезпеки, кваліфікації кримінального правопорушення, а також відокремлення одного складу кримінального правопорушення від іншого.

Суспільно небезпечна дія чи бездіяльність (діяння) як зовнішні акти поведінки людей, які вчинюються в реальній дійсності.

Поняття та ознаки дії в кримінальному праві. Поняття та ознаки бездіяльності. Умови кримінальної відповідальності за кримінально протиправну бездіяльність. Обов'язок діяти зазначеним чином та наявність можливості виконати обов'язок, який покладено на особу.

Поняття нездоланної сили, фізичного і психічного примусу та їх значення для вирішення питання про кримінальну відповідальність за суспільне небезпечне діяння (дію чи бездіяльність).

Суспільне небезпечні наслідки як ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення; поняття суспільно небезпечних наслідків, їх види та значення в кримінальному праві. кримінального правопорушення

Кримінальні правопорушення з матеріальними та формальними складами: значення такого поділу.

Причинний зв'язок в кримінальному праві та його значення. Вирішення питання про причинний зв'язок між дією чи бездіяльністю і суспільне небезпечним наслідком у науці кримінального права. Об'єктивний характер причинного зв'язку. Вимоги, що пред'являються до співвідношення діяння та наслідків для встановлення між ними причинного зв'язку.

Поділ причинного зв'язку на необхідний і випадковий, безпосередній і опосередкований причинний зв'язок та ін.

Встановлення причинного зв'язку при наявності так званих особливих умов з боку потерпілого. Особливості причинного зв'язку при кримінально протиправній бездіяльності.

Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення кримінального правопорушення як факультативні ознаки, що характеризують об'єктивну сторону кримінального правопорушення; їх значення. Спосіб, засоби, обставини, місце, час вчинення кримінального правопорушення як конститутивні (конструктивні) ознаки конкретного кримінального правопорушення; як кваліфікуючі ознаки; як обставини, що пом'якшують або обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Тема 8. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення в кримінальному праві. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення. Загальний і спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення в кримінальному праві. Ознаки та види спеціального суб'єкта, його значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Суб'єкт кримінального правопорушення та особа злочинця.

Проблема визнання юридичних осіб суб'єктами окремих кримінальних правопорушень.

Загальний та знижений вік кримінальної відповідальності. Особливості визначення віку кримінальної відповідальності за відсутністю офіційних даних, що його підтверджують. Критерії встановлення в законі зниженого віку кримінальної відповідальності

Кримінальне правопорушення, за вчинення якого в кримінальному законі встановлено знижений вік кримінальної відповідальності.

Осудність як обов'язкова ознака суб'єкта кримінального правопорушення. Поняття осудності та її значення, формула неосудності і її види. Формула неосудності за чинним КК України.

Поняття неосудності за кримінальним правом. Критерії неосудності: медичний (біологічний) і юридичний (психологічний). Ознаки медичного критерію неосудності: хронічна душевна хвороба, тимчасовий розлад душевної діяльності, слабоумство, інший хворобливий стан (розлад психіки). Значення медичного критерію для визнання особи неосудною.

Ознаки юридичного критерію неосудності. Характеристика інтелектуальної та вольової ознак юридичного критерію неосудності та їх

співвідношення. Значення юридичного критерію неосудності, Співвідношення юридичного та медичного критеріїв неосудності. Наслідки визнання особи неосудною.

Кримінальна відповідальність обмежено осудних осіб (ст. 20 КК).

Застосування примусових заходів медичного характеру до неосудних осіб, що скоїли суспільно-небезпечне діяння.

Обмежена осудність як підстава застосування примусових заходів медичного характеру.

Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинені у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Тема 9. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення

Поняття суб'єктивної сторони кримінального правопорушення та її значення. Ознаки суб'єктивної сторони: обов'язкові і факультативні. Поняття вини і її значення. Неприпустимість об'єктивного ставлення. Форми вини в кримінальному праві, їх значення для кваліфікації кримінального правопорушення і призначення покарання.

Умисел і його види. Поняття прямого і непрямого умислу, їх інтелектуальні і вольові моменти (ознаки).

Відміна непрямого умислу від прямого.

Умисел в кримінальних правопорушеннях з формальним складом. Спеціальні види умислу, їх характеристика і значення.

Мотив і мета як факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Значення мотиву і мети

- 1) як конститутивних ознак кримінального правопорушення;
- 2) як кваліфікуючих ознак;
- 3) як обставин, що пом'якшують чи обтяжують відповідальність при призначенні покарання.

Необережність і її види. Значення боротьби з необережними кримінальними правопорушеннями.

Кримінально протиправна самовпевненість та її інтелектуальний і вольовий моменти (ознаки). Відмежування від непрямого умислу. Кримінально протиправна недбалість та її об'єктивний і суб'єктивний критерії, їх значення.

Випадок (казус) як невинне заподіяння суспільне небезпечних наслідків, його відміна від кримінально протиправної недбалості.

Подвійна, складна (змішана) форма вини і її значення для кваліфікації кримінального правопорушення.

Поняття та види помилок в кримінальному праві. Юридична помилка, її види і вплив на кримінальну відповідальність, фактична помилка, її види і вплив на вирішення питання про кримінальну відповідальність. Випадки, які приєднуються до помилок, і помилка щодо особи; відхилення дії чи удару.

Тема 10. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Поняття і види стадій вчинення кримінального правопорушення за

чинним законодавством.

Готування до кримінального правопорушення, його поняття, об'єктивні і суб'єктивні ознаки. Види готування до кримінального правопорушення.

Відмежування готування до кримінального правопорушення відмінність від виявлення наміру. Відповідальність за готування до кримінального правопорушення за КК України.

Замах на кримінальне правопорушення, його поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види замаху на кримінальне правопорушення: закінчений та незакінчений; замах на непридатний об'єкт та замах непридатними засобами. Значення такого поділу. Відмежування замаху від готування до кримінального правопорушення.

Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення в залежності від особливостей конструкції складу кримінального правопорушення.

Підстави кримінальної відповідальності за готування та замах на кримінальне правопорушення. Кваліфікація готування та замаху на кримінальне правопорушення. Обставини, які належить враховувати при призначенні покарання за готування та замах на кримінальне правопорушення.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні, її поняття та ознаки.

Стадії вчинення кримінального правопорушення, на яких можлива добровільна відмова.

Питання про добровільну відмову на стадії закінченого замаху на кримінальне правопорушення.

Підстави усунення кримінальної відповідальності за добровільну відмову від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця та їх значення.

Діяльне каяття при вчиненні кримінального правопорушення. Відмінність діяльного каяття від добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

Тема 11. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття і значення співучасті в кримінальному правопорушенні, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Спільна участь осіб в вчиненні кримінального правопорушення. Зміст цієї ознаки.

Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників.

Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті у кримінальних правопорушеннях, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від "необережного спричинення".

Значення мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення в співучасті.

Види співучасників та їх визначення в КК.

Виконавець та співвиконавець кримінального правопорушення.

Організатор кримінального правопорушення.

Підбурювач до кримінального правопорушення. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання.

Пособник кримінального правопорушення. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування: пособництва від підбурювання.

Причетність до кримінального правопорушення. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6, 7 ст. 27 КК). Відповідальність за причетність до кримінального правопорушення.

Форми співучасті. Вчинення кримінального правопорушення групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією.

Підстави та межі відповідальності співучасників. Залежність відповідальності співучасників від дій виконавця.

Відповідальність та кваліфікація дій співучасників при різних формах співучасті. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи і злочинної організації.

Призначення покарання співучасникам.

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Посереднє виконавство (виконання). Співучасть в кримінальному правопорушенні із спеціальним суб'єктом. Провокація кримінального правопорушення.

Екссес виконавця. Види екссесу виконавця. Кваліфікація дій співучасників при екссесі. Невдале підбурювання та пособництво.

Добровільна відмова співучасників.

Добровільна відмова виконавця. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця.

Особливості добровільної відмови підбурювача та пособника.

Тема 12. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень. Соціальна та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень та її значення.

Одиничне кримінальне правопорушення як структурний елементи множинності кримінальних правопорушень. Види одиничних кримінальних правопорушень: прості та ускладнені одиничні (триваючі, продовжувані та складні (складові)).

Види множини кримінальних правопорушень.

Повторність кримінальних правопорушень та її ознаки.

Види повторності: повторність кримінальних правопорушень, яка не пов'язана з засудженням (фактична повторність) та повторність кримінальних правопорушень, яка пов'язана з засудженням (рецидив). Види фактичної повторності: повторність тотожних, однорідних та різнорідних кримінальних правопорушень.

Повторність та реальна сукупність кримінальних правопорушень. Значення повторності для кваліфікації кримінального правопорушення та призначення покарання.

Сукупність кримінальних правопорушень та їх ознаки.

Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна та реальна сукупність.

Відмежування ідеальної сукупності від одиничного кримінального правопорушення. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм. Кваліфікація кримінальних правопорушень при ідеальній та реальній сукупності. Значення сукупності кримінальних правопорушень для кваліфікації кримінального правопорушення та призначення покарання.

Рецидив кримінального правопорушення, його ознаки. Види рецидиву: загальний та спеціальний, простий та складний (багаторазовий); пенітенціарний. Значення рецидиву для кваліфікації кримінального правопорушення і для призначення покарання.

Тема 13. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття і види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Обставини, які передбачені КК та іншими законодавчими актами.

Поняття необхідної оборони. Правова оцінка заподіяння (завдання) шкоди при так званій "передчасній" і "запізнілій" обороні. Оцінка використання зброї та інших пристосувань, які вживаються для захисту від посягання.

Завдання шкоди при необхідній обороні тому, хто посягає. Мета необхідної оборони - захист від суспільне небезпечних посягань. Співрозмірність необхідної оборони.

Врахування суб'єктивного ставлення особи, що захищається, до заподіяння шкоди. Оцінка стану сильного душевного хвилювання, викликаного суспільно-небезпечним нападом.

Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони. Його поняття і ознаки.

Відповідальність за ексцес оборони. Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні.

Підстави і ознаки затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Вимушений характер завдання шкоди злочинцю при його затриманні. Відповідність завдання шкоди при затриманні безпеці вчиненого посягання і обставинам затримання злочинця. Врахування суб'єктивного ставлення затриманої особи до шкоди, яка була завдана.

Відповідальність за заподіяння шкоди, яка не була необхідною для затримання злочинця.

Підстави і ознаки крайньої необхідності. Загрожуючи безпека і неможливість її усунення інакше як шляхом завдання шкоди - підстави крайньої необхідності.

Джерела небезпеки. Завдання шкоди інтересам так званих "третьох осіб".

Вимушеність завдання шкоди в стані крайньої необхідності.

Об'єктивні ознаки крайньої необхідності. Характер дій в стані крайньої

необхідності. Своєчасність крайньої необхідності. Межі завдання шкоди в стані крайньої необхідності.

Врахування суб'єктивного ставлення особи до шкоди, яка заподіюється в стані крайньої необхідності. Відповідальність за заподіяння шкоди більш значної, ніж відвернута при крайній необхідності.

Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони і затримання злочинця.

Фізичний або психічний примус. Поняття та зміст цих обставин. Умови, за яких є наявною та за яких виключається кримінальна протиправність діяння, скоєного внаслідок фізичного або психічного примусу.

Виконання наказу або розпорядження. Поняття, зміст та правове значення цих обставин. Умови, які виключають кримінальну протиправність діяння внаслідок виконання наказу чи розпорядження. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного злочину під час виконання явно незаконного наказу або розпорядження.

Діяння, пов'язане з ризиком. Поняття виправданого ризику та його зміст. Умови, при наявності яких ризик є виправданим. Відповідальність за невинуватий ризик.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності. Умови звільнення від відповідальності за вимушене заподіяння шкоди та умови.

Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності й територіальної цілісності України.

Тема 14. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття і значення звільнення від кримінальної відповідальності. Правові підстави та порядок такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям. Поняття, умови, правові наслідки.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим. Умови такого звільнення.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.

Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.

Звільнення від кримінальної відповідальності внаслідок закінчення строків давності, розміри цих строків та їх обчислення. Перерва та припинення перебігу строків давності. Застосування строків давності у справах про кримінальні правопорушення, за які може бути призначене довічне позбавлення волі, а також про злочини проти миру та безпеки людства.

Тема 15. Покарання та його види

Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом. Відмінність від інших заходів кримінально-правового характеру.

Кара як ознака покарання.

Елементи кари. Соціальна природа покарання. Мета покарання.

Питання про мету покарання в історії кримінального законодавства України та в науці кримінального права.

Виправлення засуджених як мета покарання. Загальне та спеціальне попередження.

Питання про відновлення соціальної справедливості як мету покарання.

Система та види покарань.

Поняття, ознаки та значення системи покарань за кримінальним правом. Система покарань в історії кримінального права та за чинним кримінальним законодавством України. Проблеми удосконалення системи покарань.

Класифікація (види) покарань. Основні та додаткові покарання; безстрокові, строкові, та непов'язані з встановленням строків: загальні та спеціальні. Покарання, які пов'язані з виправно-трудоим впливом на засудженого.

Характеристика окремих видів покарань за чинним кримінальним законодавством України.

Штраф як вид покарання. Поняття штрафу, його розміри та порядок призначення як основного та додаткового покарання. Заміна штрафу іншими видами покарань. Наслідки злісного ухилення від сплати штрафу.

Позбавлення військових, спеціальних звань, рангу або кваліфікаційного класу за кримінальним правом. Підстави та порядок призначення додаткового покарання у вигляді позбавлення військового та спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Позбавлення державної нагороди України як вид додаткового покарання.

Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як вид покарання. Підстави, порядок та строки призначення цього виду покарання. Порядок призначення позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю як додаткового покарання. Обчислення строків виконання цього виду покарання за умов приєднання його як додаткової міри до різних видів основних покарань. Наслідки ухилення від виконання цього виду покарання.

Громадські роботи. Поняття та зміст громадських робіт. Строки і порядок їх застосування. Наслідки злісного ухилення від відбуття громадських робіт. Особи, яким цей вид покарання не може бути призначений.

Виправні роботи без позбавлення волі як вид покарання. Зміст цього виду покарання, його строки та види. Підстави та порядок зарахування до трудового стажу засудженого строку відбутих ним виправних робіт. Умови заміни виправних робіт без позбавлення волі іншими видами покарань. Наслідки ухилення засудженого від відбування виправних робіт.

Службове обмеження для військовослужбовців. Умови та підстави застосування та скасування. Грошове стягнення як компонент даного виду покарання та його розміри. Вплив службового обмеження на підвищення у посаді, військовому званні та на строк вислуги років для присвоєння чергового військового звання.

Конфіскація майна як вид покарання. Ст. 41 Конституції України про

конфіскацію майна. Поняття, сутність конфіскації майна, її види. Підстави та порядок призначення конфіскації майна. Майно, яке не підлягає конфіскації. Відмінність конфіскації майна як виду покарання від спеціальної конфіскації. Задоволення майнових претензій за рахунок конфіскованого майна.

Пробаційний нагляд як вид покарання. Поняття і зміст пробаційного нагляду, строки і порядок його застосування. Обов'язки, які суд покладає на особу засуджену до даного виду покарань.

Арешт як кримінальне покарання. Поняття і зміст арешту, строки і порядок його застосування. Особи, до яких арешт як вид кримінального покарання не може бути призначений.

Обмеження волі. Поняття, зміст і умови застосування обмеження волі. Строки і порядок застосування обмеження волі. Наслідки злісного ухилення від відбування покарання у вигляді обмеження волі. Особи, яким цей вид покарання не може бути призначений.

Направлення військовослужбовців, які вчинили кримінальне правопорушення, в дисциплінарний батальйон. Підстави, порядок та строки призначення цих видів покарань. Особи, які не можуть бути направлені до дисциплінарного батальйону.

Позбавлення волі в історії кримінального права і за чинним кримінальним законодавством України. Поняття, види та строки позбавлення волі. Проблема тривалих та коротких строків позбавлення волі.

Довічне позбавлення волі. Поняття та зміст довічного позбавлення волі. Категорія осіб, до яких не може бути призначене це покарання.

Тема 16. Призначення покарання

Загальні начала призначення покарання за кримінальним правом України.

Призначення покарання в межах, встановлених статтею (санкцією статті) закону, яка передбачає відповідальність за вчинене кримінальне правопорушення. Значення положень Загальної частини кримінального законодавства для призначення покарання. Урахування при призначенні покарання характеру та ступеню суспільної небезпеки вчиненого кримінального правопорушення, особи винного і обставин справи, що пом'якшують та обтяжують відповідальність.

Роль правосвідомості при призначенні покарання та значення індивідуалізації покарання для досягнення його цілей.

Загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, що пом'якшують відповідальність. Види пом'якшуючих та обтяжуючих відповідальність обставин. Їх характеристика та класифікація. Межі урахування судом при призначенні покарання обставин, що пом'якшують та обтяжують відповідальність.

Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення. Врахування обставин, в силу яких злочин не було доведено до кінця.

Призначення покарання за злочин, вчинений у співучасті. Вплив характеру та ступеня фактичної участі особи у вчиненні кримінального правопорушення на вид та строки покарання.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.

Призначення покарання за наявності обставин, що пом'якшують покарання.

Підстави та порядок призначення судом більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Призначення покарання нижче від найнижчої межі, передбаченої законом за дане кримінальне правопорушення. Перехід до іншого, більш м'якого виду покарання. Особливості застосування норми про призначення більш м'якого покарання до додаткових покарань.

Призначення покарання при вчиненні кількох кримінальних правопорушень - за сукупністю кримінальних правопорушень.

Правила призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Призначення покарання за окремі злочини, які входять в сукупність кримінальних правопорушень. Призначення остаточного (загального) покарання за сукупністю шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим. Призначення остаточного покарання за сукупністю шляхом повного чи часткового складання.

Межі призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, якщо хоча б один з них є умисним тяжким або особливо тяжким, або якщо хоча б за один із вчинених кримінальних правопорушень призначено довічне позбавлення волі. Порядок призначення, за сукупністю кримінальних правопорушень додаткових покарань. Особливості призначення за сукупністю кримінальних правопорушень різнорідних (різновидних) основних та додаткових покарань.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень за ч. 4 ст. 70 КК України.

Призначення покарання за кількома вироками - за сукупністю вироків. Правила призначення покарання за сукупністю вироків. Межі застосування повного чи часткового складання покарань за сукупністю вироків, коли хоча б один злочин є особливо тяжким, а також коли має місце покарання у виді довічного позбавлення волі.

Порядок призначення за сукупністю вироків додаткових покарань. Можливість використання поглинання покарань за сукупністю вироків. Особливості (порядок) призначення різнорідних (різновидних) основних та додаткових покарань за сукупністю вироків.

Порядок призначення покарань при одночасному збігу сукупності кримінальних правопорушень та сукупності вироків. Відмінність правил призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень та сукупністю вироків.

Зарахування попереднього ув'язнення до строку покарання призначеного судом. Зарахування попереднього ув'язнення при призначенні видів покарання.

Тема 17. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та види звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання особи, яка перестала бути суспільне небезпечною (ч. 4 ст. 74 КК).

Звільнення від відбування покарання за діяння, караність яких усунута законом (ч. 2 ст. 74 КК).

Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Поняття, юридична природа та види. Іспитовий строк, його тривалість та значення. Обов'язки, які покладає суд на особу, звільнену від відбування покарання з випробуванням. Застосування додаткових покарань у разі звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років..

Давність виконання обвинувального вироку. Строки давності та їх обчислення. Зупинка перебігу давності, обчислення строків давності при зупиненні. Перерва давності. Обчислення строків при перерв давності. Питання про застосування давності до осіб, які засуджені до довічного ув'язнення. Незастосування давності до осіб, які винні у вчиненні кримінальних правопорушень проти миру та безпеки людства..

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: поняття та значення. Підстави та умови умовно-дострокового звільнення. Види покарань, при відбуванні яких можливе умовно-дострокове звільнення. Роль громадськості в нагляді за умовно-достроково звільненими. Правові наслідки умовно-дострокового звільнення.

Заміна не відбутої частини покарання більш м'яким: поняття і значення. Умови, підстави та порядок такої заміни. Участь громадськості в нагляді за особами, яким призначене покарання замінено більш м'яким видом.

Правові наслідки заміни покарання. Відміна заміни покарання від умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. Категорії засуджених, до яких не застосовується умовно-дострокове звільнення від покарання та заміна покарання більш м'яким.

Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Звільнення від відбування покарання за хворобою.

Звільнення від покарання на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

Тема 18. Судимість. Погашення і зняття судимості

Поняття та кримінально-правове значення судимості. Погашення та зняття судимості як форми припинення стану судимості та умови його застосування. Обчислення строків погашення судимості.

Зняття судимості. Відміна зняття судимості від погашення судимості.

Тема 19. Інші заходи кримінально-правового характеру

Поняття примусових заходів медичного характеру. Підстави та мета їх застосування. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.

Види примусових заходів медичного характеру та критерії їх призначення. Продовження, заміна або припинення примусових заходів

медичного характеру. Зарахування часу застосування примусових заходів медичного характеру до строку покарання.

Примусове лікування осіб, які вчинили злочини та мають хворобу, що становить небезпеку для життя інших осіб.

Зміст обмежувальних заходів, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство

Класифікація обмежувальних заходів, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство.

Заборона перебувати в місці спільного проживання з особою, яка постраждала від домашнього насильства як обмежувальний захід.

Обмеження спілкування з дитиною у разі, якщо домашнє насильство вчинено стосовно дитини або у її присутності як обмежувальний захід.

Заборона наблизитися на визначену відстань до місця, де особа, яка постраждала від домашнього насильства, може постійно чи тимчасово проживати, тимчасово чи систематично перебувати у зв'язку з роботою, навчанням, лікуванням чи з інших причин як обмежувальний захід.

Заборона листування, телефонних переговорів з особою, яка постраждала від домашнього насильства, інших контактів через засоби зв'язку чи електронних комунікацій особисто або через третіх осіб як обмежувальний захід.

Направлення для проходження програми для кривдників або пробаційної програми як обмежувальний захід.

Категорія осіб, до яких застосовуються обмежувальні заходи.

Строки застосування обмежувальних заходів.

Контроль за поведінкою засуджених, до яких застосовано обмежувальні заходи.

Тема 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх як прояв гуманізму кримінального законодавства України.

Особливості призначення покарання неповнолітнім.

Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх.

Призначення позбавлення волі неповнолітнім: строки позбавлення волі.

Звільнення від відбування покарання з випробуванням.

Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Підстави такого звільнення.

Заміна кримінального покарання примусовими заходами виховного характеру. Підстави заміни. Види примусових заходів виховного характеру.

Звільнення від кримінальної відповідальності і покарання у зв'язку із закінченням строків давності. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Погашення та зняття судимості.

Тема 21. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних

осіб

Підстави застосування заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру юридичних осіб. Підстави для звільнення юридичних осіб від заходів кримінально-правового характеру.

Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб: 1) штраф; 2) конфіскація майна; 3) ліквідація.

Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю злочинів.

Тема 22. Основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн

Загальна характеристика кримінального законодавства країн, які входять до СНД. Кримінальне законодавство розвинутих зарубіжних країн: Англії, США, Німеччини, Японії. Англо-американська і континентальна (франко-німецька) системи кримінального права. Реформи кримінального законодавства, які здійснюються в останні десятиліття у деяких зарубіжних розвинутих державах.

Основні інститути Загальної частини кримінального права зарубіжних країн.

Поняття кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень. Вина та її форми. Неосудність. Замах на кримінальне правопорушення. Співучасть. Обставини, які виключають кримінальну протиправність діяння. Система кримінальних покарань. Заходи безпеки. Умовне засудження. Звільнення від покарання.

Наука кримінального права. Виникнення та основні етапи розвитку науки кримінального права. Глосатори (італійська школа), середньовічні доктрини кримінального права (Німеччина, Італія, Франція, Голландія). Просвітницько-гуманістичний напрям в науці кримінального права (Монтеск'є, Бекарія, Воль та ін.). Класична школа кримінального права: її виникнення, сутність, етапи розвитку. Французький, німецький та російський напрями класичної школи кримінального права (Рост, Фейербах, Грольман, Таганцев, Сергеевський). Значення класичної школи кримінального права, її вплив на кримінальне законодавство та на правозастосування.

Виникнення антропологічної школи кримінального права та її подальша еволюція. Основні погляди антропологів (Ломброзо, Фері, Гароффо) та їх вплив на науку кримінального права.

Виникнення соціологічної школи кримінального права та її подальша еволюція. Поширення поглядів цієї школи в Європі, Росії, Латинській Америці. Основні погляди соціологів (Ліст, Ван-Гамель, Принс, Тард, Фойницький, Чубинський та ін.). Вплив соціологічної школи на кримінальне законодавство в кінці XIX та XX століть.

Міжнародна спілка криміналістів та її з'їзди (1889-1915 р.р.). Формування змішаних (інтегрованих) напрямків в науці кримінального права.

Розвиток науки кримінального права у другій половині XX століття.

Новий соціальний захист. Фінальна теорія кримінального права. Нормативізм. Неоантропологія. Оцінка цих напрямків.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.

Поняття Особливої частини кримінального права та її значення. Співвідношення Загальної і Особливої частин кримінального права.

Система Особливої частини кримінального законодавства України. Критерії систематизації. Особливості систем Особливої частини кримінального законодавства інших країн.

Роль науки кримінального права в розкритті змісту норм Особливої частини кримінального права, вирішенні питань правильної кваліфікації.

Значення вивчення судової практики і її узагальнень з окремих категорій кримінальних справ для правильного розуміння й застосування кримінально-правових норм Особливої частини. Джерела судової практики.

Поняття кваліфікації кримінальних правопорушень. Правові основи кваліфікації кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення – правова модель і юридична підстава кваліфікації кримінальних правопорушень. Формула кваліфікації та формулювання звинувачення.

Кваліфікація кримінального правопорушення і склад кримінального правопорушення. Значення об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта й суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення для кваліфікації.

Значення правильної кваліфікації кримінальних правопорушень для здійснення правосуддя. Правильна кваліфікація як необхідна умова дотримання законності, прав і свобод громадян.

Тема 2. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. Дії, вчинені з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а також змова про вчинення таких дій. Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади, а також розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. Територія та державний кордон України. Дії, спрямовані на зміну меж території або державного кордону України. Публічні заклики до вчинення дій, спрямованих на зміну території або державного кордону України, або розповсюдження матеріалів із закликами до вчинення таких дій. Момент закінчення злочину. Зміст мети при вчиненні цих дій. Кваліфікуючі ознаки.

Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України. Поняття фінансування. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Посягання на життя державного чи громадського діяча. Поняття посягання. Потерпілий від цього злочину. Момент закінчення злочину. Мотиви даного злочину. Суб'єкт злочину.

Диверсія. Поняття диверсії. Види диверсійних дій. Особливості конструкції складу диверсії. Зміст мети як ознаки суб'єктивної сторони диверсії.

Державна зрада. Поняття державної зради. Форми державної зради. Суб'єктивна сторона злочину. Суб'єкт державної зради. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.

Колабораційна діяльність. Зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак злочину. Зміст понять «публічності», «заходів політичного характеру», «здійснення інформаційної діяльності». Кваліфікуючі ознаки такого злочину.

Пособництво державі-агресору. Зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак злочину. Різновиди способів вчинення такого злочину.

Шпигунство. Поняття шпигунства. Шпигунство, предметом якого є відомості, що становлять державну таємницю. Поняття державної таємниці. Суб'єкт шпигунства. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну, рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, вчинене в умовах воєнного або надзвичайного стану. Зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак злочину. Кваліфікуючі ознаки такого злочину.

Тема 3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Кримінальні правопорушення проти життя особи

Загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони.

Конституція України про охорону життя та здоров'я особи.

Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя.

Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Характерні ознаки такого вбивства.

Умисне вбивство за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство, та їх зміст.

Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин і його види.

Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Сутність жорстокого поводження, або такого, що принижує честь і гідність особи, а також системного характеру такого поводження з боку потерпілого. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану. Особливості змісту умислу в цьому кримінальному правопорушенні.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Потерпілий та час вчинення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відповідальність співучасників.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи. Конструкція складу цього кримінального правопорушення. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Психічне ставлення суб'єкта до смерті потерпілого.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення. Відмежування цього виду вбивства від інших кримінальних правопорушень, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Характеристика об'єктивної сторони: жорстокого поводження з особою, шантаж, систематичне приниження її людської гідності або систематичний протиправний примус до дій, що суперечать її волі, схиляння до самогубства, а також інших дій, що сприяють вчиненню самогубства. Момент закінчення кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи
Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання.

Поняття й види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень.

Умисне тяжке тілесне ушкодження. Поняття тяжкого тілесного ушкодження і його види. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження і його ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Сутність жорстокого поводження, або такого, що принижує честь і гідність особи, а також системного характеру такого поводження з боку потерпілого. Стан сильного душевного хвилювання й раптовість виникнення такого стану.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж

необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Психічне ставлення суб'єкта до заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження, його види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Домашнє насильство. Потерпілий від кримінального правопорушення: подружжя чи колишнє подружжя або інша особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах. Ознаки об'єктивної сторони. Характеристика систематичності, а також фізичного, психологічного або економічного насильства. Наслідки як ознака об'єктивної сторони: фізичні або психологічні страждання, розлади здоров'я, втрата працездатності, емоційна залежність або погіршення якості життя потерпілої особи.

Катування. Поняття катування. Мета вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього кримінального правопорушення.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності за таке кримінальне правопорушення. Кваліфікуюча ознака цього кримінального правопорушення.

Зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Диференціація відповідальності за вчинення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Предмет цього кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зараження венеричною хворобою. Поняття венеричної хвороби. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне проведення абортів або стерилізації. Що слід розуміти під незаконним абортим та стерилізацією? Зміст примушування до абортів або стерилізації без добровільної згоди потерпілого. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна лікувальна діяльність. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення прав пацієнта. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального

правопорушення.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації анатомічних матеріалів людини. Характеристика предмета кримінального правопорушення. Примушування та обман як способи вчинення таких кримінальних правопорушень. Зміст торгівлі анатомічними матеріалами людини. Конструкція складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Насильницьке донорство. Насильство та обман. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне розголошення лікарської таємниці. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя чи здоров'я особи

Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Зміст завідомості. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Залишення в небезпеці. Момент закінчення кримінального правопорушення. Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від залишення в небезпеці.

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, їх загальна характеристика й види. Конституція України про охорону волі, честі та гідності особи.

Незаконне позбавлення волі або викрадення людини. Конструкція складу

кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього кримінального правопорушення.

Насильницьке зникнення. Арешт, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі з подальшою відмовою визнати факт такого арешту, затримання, викрадення або позбавлення волі людини в будь-якій іншій формі або приховуванням даних про долю такої людини чи місце перебування як ознаки об'єктивної сторони таких кримінальних правопорушень. Суб'єкти вчинення насильницького зникнення: поняття представника держави та представника іноземної держави.

Захоплення заручників. Дії, що утворюють об'єктивну сторону цього кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне поміщення в психіатричний заклад. Завідомість як ознака цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Підміна дитини. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони цього кримінального правопорушення.

Торгівля людьми. Дії, що утворюють об'єктивну сторону кримінального правопорушення. Поняття торгівлі людиною, вербування, переміщення, переховування, передачі або одержання людини. Використання примусу, викрадення, обману, шантажу, матеріальної чи іншої залежності потерпілого, його уразливого стану або підкупу третьої особи, яка контролює потерпілого, для отримання згоди на його експлуатацію. Мета експлуатації як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Експлуатація дітей. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом. Потерпілий від кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи, їх загальна характеристика та види.

Зґвалтування. Вчинення дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним, анальним або оральним проникненням в тіло іншої особи з використанням геніталій або будь-якого іншого предмета, без добровільної згоди потерпілої особи як форми вчинення зґвалтування. Встановлення добровільності згоди потерпілого. Потерпілий від кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Сексуальне насильство. Об'єктивна сторона кримінального

правопорушення. Характеристика насильницьких дій сексуального характеру, не пов'язаних із проникненням в тіло іншої особи. Встановлення добровільності згоди потерпілого. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від зґвалтування.

Примушування до вступу в статевий зв'язок. Поняття примушування. Потерпілий від кримінального правопорушення. Визначення поняття акт сексуального характеру. Момент закінчення цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття статевих зносин. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Визначення кола близьких родичів та членів сім'ї.

Розбещення неповнолітніх. Поняття розпусних дій. Потерпілий від кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Визначення кола близьких родичів та членів сім'ї.

Домагання дитини для сексуальних цілей. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Розуміння «зустрічі» та «дитячої порнографії» у цій статті.

Тема 6. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав й свобод людини й громадянина. Проблема місця норм, що передбачають відповідальність за посягання на виборчі, трудові та інші особисті права у системі Особливої частини кримінального права.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації виборчих та інших політичних прав громадян

Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача. Поняття перешкоджання і способи його здійснення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Надання неправдивих відомостей до органу ведення Державного реєстру виборців або фальсифікація виборчих документів, документів референдуму, підсумків голосування або відомостей Державного реєстру виборців. Зміст об'єктивної сторони. Предмет цього кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне використання виборчого бюлетеня, бюлетеня для голосування на референдумі, голосування виборцем, учасником референдуму більше ніж один раз. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне знищення виборчої документації або документів референдуму.

Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення таємниці голосування. Характеристика діяння та спосіб його вчинення. Суб'єкт цього кримінального правопорушення.

Порушення порядку фінансування виборчої кампанії кандидата, політичної партії (блоку). Встановлення предмета кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Підкуп виборця, учасника референдуму. Поняття та розміри неправомірної вигоди. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення (його специфіка для основного та кваліфікованого складів кримінального правопорушення). Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Характеристика перешкоджання. Зміст вини. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації особистих прав громадян

Порушення недоторканості житла громадян. Особливості законодавчої структури цього кримінального правопорушення. Поняття житла чи іншого володіння особи. Види дій. Характеристика інших дій, що порушують недоторканість. Суб'єкт даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер. Поняття таємниці листування. Види дій. Обставини, що виключають протиправність таких дій. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення недоторканості приватного життя. Види дій, та способи їх вчинення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення права на отримання освіти. Характеристика незаконної відмови та вимоги. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення права на безоплатну медичну допомогу. Характеристика дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти сім'ї

Ухилення від сплати аліментів на утримання дітей. Поняття ухилення. Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуюча ознака цього кримінального

правопорушення.

Ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків. Поняття ухилення та осіб, які відносяться до категорії «непрацездатні». Злісність ухилення як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування. Поняття тяжких наслідків як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Зловживання опікунськими правами. Характеристика діяння. Суб'єктивна сторона. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Розголошення таємниці усиновлення (удочеріння). Поняття таємниці усиновлення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Поняття незаконної посередницької діяльності або інших незаконних дій щодо усиновлення дитини, передачі її під опіку чи на виховання. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері реалізації права на працю

Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. Поняття законної професійної діяльності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення законодавства про працю. Особливості законодавчої структури даного кримінального правопорушення. Потерпілий від кримінального правопорушення. Види діянь. Характеристика іншого грубого порушення законодавства про працю. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Грубе порушення угоди про працю. Поняття угоди про працю. Потерпілий від кримінального правопорушення. Спосіб вчинення даного кримінально протиправного діяння. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Примушення до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку. Види діянь. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невиплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат. Поняття безпідставності невиплати. Зміст вини. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення авторського права й суміжних прав. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Поняття камкордингу, кардшейрінгу. Поняття матеріальної шкоди та її розміри. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі

та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію. Предмет кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти релігії

Пошкодження релігійних споруд чи культових будинків. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне утримання, осквернення або знищення релігійних святинь. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Перешкоджання здійсненню релігійного обряду. Характеристика діяння. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Випадки правомірного присікання релігійних обрядів.

Посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів. Поняття групи та її ознаки. Види діянь. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Тема 7. Кримінальні правопорушення проти власності

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти власності. Поняття викрадення.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності з ознаками викрадення

Крадіжка. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Грабіж. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Розбій. Поняття й ознаки. Особливості складу кримінального правопорушення за конструкцією об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Вимагання. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Шахрайство. Поняття й ознаки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання

службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрата. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Викрадення води, електричної або теплової енергії шляхом її самовільного використання. Зміст об'єктивної сторони. Характеристика способу вчинення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Корисливі кримінальні правопорушення проти власності без ознак викрадення

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Особливості предмета кримінального правопорушення. Ознаки діяння. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від розкрадання.

Придбання, отримання, зберігання чи збут майна, одержаного кримінально-протиправним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від співучасті у розкраданні.

Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво. Зміст об'єктивної сторони. Поняття самовільного будівництва. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Некорисливі кримінальні правопорушення проти власності

Умисне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне пошкодження об'єктів електроенергетики. Визначення предмета кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Необережне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Порушення обов'язків щодо охорони майна. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Наслідки. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Погроза знищення майна. Види діяння. Особливості способу. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Тема 8. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Поняття, загальна характеристика й види господарських кримінальних правопорушень

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок заняття господарською діяльністю

Незаконна діяльність з організації або проведення азартних ігор, лотерей.

Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного виготовлення, зберігання, збуту або транспортування з метою збуту підакцизних товарів. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття фіктивного підприємництва. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона.

Поняття доведення до банкрутства. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Доведення банку до неплатоспроможності. Конструкція об'єктивної сторони. Суб'єкт даного кримінального правопорушення.

Шахрайство з фінансовими ресурсами. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Наслідки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері промислового виробництва

Поняття умисного введення в обіг на ринку України (випуск на ринок України) небезпечної продукції. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття незаконного використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері фінансової діяльності

Поняття незаконних дій з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері економічних інтересів держави

Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів. Ознаки суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття контрабанди. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю лісоматеріалів або пиломатеріалів цінних та рідкісних порід дерев, лісоматеріалів необроблених, а також інших лісоматеріалів, заборонених до вивозу за межі митної території України. Визначення предмета кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Характеристика кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Поняття умисного порушення вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру спричиненої шкоди.

Поняття видання нормативно-правових актів, що зменшують надходження бюджету або збільшують витрати бюджету всупереч закону. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття виготовлення, збуту та використання підроблених недержавних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Наслідки. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру матеріальної шкоди.

Поняття підроблення документів, які подаються для реєстрації випуску цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Поняття приховування інформації про діяльність емітента. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Поняття незаконного використання інсайдерської інформації. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони.

Фальсифікація фінансових документів та звітності фінансової організації, приховування неплатоспроможності фінансової установи або підстав для відкликання (анулювання) ліцензії фінансової установи. Зміст об'єктивної сторони. Мета кримінального правопорушення.

Порушення порядку ведення бази даних про вкладників або порядку формування звітності. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення у сфері приватизації

Поняття незаконної приватизації державного, комунального майна. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Умови

притягнення до відповідальності. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення у сфері вільного здійснення господарської діяльності

Протидія законній господарській діяльності. Поняття протидії. Наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну або банківську таємницю. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Наслідки.

Розголошення комерційної або банківської таємниці. Поняття банківської та комерційної таємниці. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення кримінального законодавства у сфері господарської діяльності. Значення правильної кваліфікації господарських кримінальних правопорушень у діяльності органів досудового розслідування.

Тема 9. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти довкілля.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку екологічної безпеки

Порушення правил екологічної безпеки. Особливості законодавчої конструкції, складу цього кримінального правопорушення. Види діянь суб'єкта кримінального правопорушення.

Проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Характеристика діяння. Поняття дезактиваційних та інших відновлювальних заходів. Наслідки цього кримінального правопорушення. Суб'єкт. Місце, як обов'язкова ознака об'єктивної сторони.

Приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку раціонального використання водних об'єктів атмосферного повітря

Забруднення атмосферного повітря. Види діянь. Поняття забруднення. Наслідки цього кримінального правопорушення. Відповідальність за утворення загрози настання наслідків. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил охорони вод. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Поняття забруднення. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Забруднення моря. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Види діянь. Поняття забруднення. Відмежування від складу кримінального правопорушення, передбаченого

ст. 242, відповідальності за утворення загрози настання наслідків. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання землі та її надр

Незаконне заволодіння ґрунтовим покривом (поверхневим шаром) земель. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне заволодіння землями водного фонду в особливо великих розмірах. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил охорони або використання надр. Особливості законодавчої конструкції складу кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення законодавства про континентальний шельф України. Особливості законодавчої конструкції складу цього кримінального правопорушення. Поняття континентального шельфу. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Забруднення або псування земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Безгосподарське використання земель. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання рослинного світу

Знищення або пошкодження об'єктів рослинного світу. Предмет цього кримінального правопорушення. Особливості законодавчої конструкції цього кримінального правопорушення. Поняття знищення й пошкодження. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна порубка лісу. Предмет цього кримінального правопорушення. Поняття незаконної порубки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Місце як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Відмінність незаконної порубки від знищення або пошкодження лісових масивів.

Порушення законодавства про захист рослин. Характеристика дії. Наслідки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання тваринного світу

Незаконне полювання. Особливості законодавчої конструкції. Види незаконного полювання. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне заняття рибним, тваринним або іншим водним добувним промислом. Особливості законодавчої конструкції. Наслідки цього кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони даної норми. Кваліфікуючі ознаки складу кримінального правопорушення.

Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів. Характеристика діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт.

Порушення ветеринарних правил. Поняття епізоотії. Наслідки цього кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду

Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Поняття об'єктів природно-заповідного фонду. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони даної норми. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 10. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з метою

залякування населення і органів влади

Терористичний акт. Поняття терористичного акту, його ознаки. Фінансування тероризму. Види дій, що утворюють об'єктивну сторону. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Втягнення у вчинення терористичного акту. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Публічні заклики до вчинення терористичного акту. Зміст та форми об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака.

Створення терористичної групи чи терористичної організації. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Поняття терористичної групи та терористичної організації. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння вчиненню терористичного акту. Сприяння як особливий вид причетності до кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Фінансування тероризму. Поняття фінансування тероризму та зміст

об'єктивної сторони. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з використанням організованих форм посягань

Створення злочинної організації. Поняття злочинної організації, її ознаки. Види дій. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Сприяння учасникам злочинної організації та укриття їх злочинної діяльності. Поняття й види заздалегідь не обіцяного сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Умови притягнення до кримінальної відповідальності. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Бандитизм. Поняття банди та її ознаки. Види діянь. Особливості законодавчої конструкції даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікація дій осіб від 14 до 16 років, які брали участь у банді.

Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності. Поняття неправдивого повідомлення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. Поняття воєнізованого або збройного формування. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, які вчинені з порушенням правил поводження із загальнонебезпечними речовинами, матеріалами та предметами

Напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Поняття предмета кримінального правопорушення та його характеристика. Поняття нападу. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Предмет кримінального правопорушення. Види дій та спосіб їх вчинення. Суб'єктивна сторона, суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами. Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Незаконне виготовлення, переробка чи ремонт вогнепальної зброї або фальсифікація, незаконне видалення чи зміна її маркування, або незаконне виготовлення бойових припасів, вибухових речовин чи вибухових пристроїв.

Предмет кримінального правопорушення та його значення для кваліфікації. Види та зміст діянь. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Погроза вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали. Предмет кримінального правопорушення, потерпіла сторона. Характеристика об'єктивної сторони. Зміст вини. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне ввезення на територію України відходів й вторинної сировини. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика ввезення чи транзиту. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Незаконне перевезення на повітряному судні вибухових або легкозаймистих речовин. Предмет кримінального правопорушення. Інші ознаки даного складу кримінального правопорушення.

Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття умисного знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунального господарства. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Майнова шкода.

Тема 11. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлені умови охорони праці

Порушення вимог законодавства про охорону праці. Особливості законодавчої структури й конструкції складу цього кримінального правопорушення. Основний й додатковий об'єкт кримінального правопорушення. Загальна характеристика правил охорони праці. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Причинний зв'язок між діяннями й суспільне небезпечними наслідками. Кваліфікуючі

ознаки.

Кримінальні правопорушення, що становлять підвищену небезпеку виробництва

Порушення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах. Ознаки об'єктивної та суб'єктивної сторони. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки. Поняття ядерної, радіаційної безпеки. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Умови притягнення до відповідальності.

Порушення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд. Характеристика діяння. Наслідки кримінального правопорушення. Умови притягнення до відповідальності. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку водіння транспорту.

Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту. Поняття залізничного, водного й повітряного транспорту. Види діянь. Особливості законодавчої структури і конструкції складу кримінального правопорушення. Відповідальність за створення небезпеки настання наслідків. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами. Поняття транспортного засобу. Види діянь. Причинний зв'язок та наслідки, їх характеристика. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне заволодіння транспортним засобом. Поняття транспортного засобу. Момент закінчення даного кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку забезпечення функціонування транспорту.

Примушення працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків. Потерпілий від кримінального правопорушення. Поняття примушення та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Випуск в експлуатацію технічно-несправних транспортних засобів або

інше порушення їх експлуатації. Види діянь. Наслідки кримінального правопорушення. Характеристика причинного зв'язку. Завідомість як ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил, норм й стандартів, що стосуються забезпечення дорожнього руху. Поняття порушення правил, норм й стандартів. Наслідки. Причинний зв'язок. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Момент закінчення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Здійснення професійної діяльності членом екіпажу або обслуговування повітряного руху диспетчером управління повітряним рухом (диспетчером служби руху) у стані алкогольного сп'яніння або під впливом наркотичних чи психотропних речовин. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення.

Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів. Предмет кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Блокування транспортних комунікацій, а також захоплення транспортного підприємства. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб вчинення кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил повітряних польотів. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення правил використання повітряного простору. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Самовільне без нагальної потреби зупинення поїзда. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб як обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Зміст суспільно небезпечних наслідків. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Ненадання допомоги судну та особам, що зазнали лиха. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Неповідомлення капітаном назви свого судна при зіткненні суден. Предмет кримінального правопорушення. Бездіяльність як ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона складу

кримінального правопорушення.

Порушення чинних на транспорті правил. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони.

Пошкодження об'єктів магістральних або промислових нафто-, газо-, конденсатопроводів та нафтопродуктопроводів. Предмет кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечні наслідки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 13. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку

Групове порушення громадського порядку. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Масові заворушення. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мета як ознака об'єктивної сторони.

Хуліганство. Поняття та види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Знаряддя хуліганства та їх вплив на кваліфікацію. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти моральності

Поняття наруги над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого. Місце вчинення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Види діяння. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Знищення, пошкодження або приховування документів чи унікальних документів Національного архівного фонду. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Жорстоке поводження з тваринами. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Мотиви кримінального правопорушення.

Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Особливості предмета кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Створення або утримання місць розпусти і звідництва. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Сутенерство або втягнення особи в заняття проституцією. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінально-правова характеристика втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 14. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Поняття, характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів.

Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Поняття контрабанди. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Визначення розміру наркотичних засобів.

Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Поняття кримінально протиправних дій. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Об'єкту кримінального

правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Види розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види розміру. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Посів або вирощування снотворного маку чи конопель. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки. Встановлення розміру.

Поняття незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Наслідки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Наслідки. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття незаконного публічного вживання наркотичних засобів. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Поняття організації або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Мотиви кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Зміст об'єктивної сторони складу

кримінального правопорушення. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки.

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів Види діянь. Ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Фальсифікація лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Порушення встановленого порядку доклінічного вивчення, клінічних випробувань і державної реєстрації лікарських засобів. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Спонування неповнолітніх до застосування допінгу. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Поняття схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів. Види діянь. Об'єкт кримінального правопорушення. Предмет кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Умови звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним захворюванням та масовим отруєнням. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки.

Порушення правил поведінки з мікробіологічними або іншими біологічними агентами чи токсинами. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечні наслідки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Заготівля, перероблення або збут радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Тема 15. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку зберігання таємниці чи конфіденційної інформації

Розголошення державної таємниці. Предмет кримінального правопорушення. Поняття «державна таємниця». Об'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від державної зради та шпигунства.

Втрата документів, що містять державну таємницю. Предмет

кримінального правопорушення та його види. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Передача або збирання відомостей, що становлять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від державної зради або шпигунства.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку перетинання державного кордону, міжнародних польотів та порядку здійснення міжнародних передач товарів

Незаконне переправлення осіб через державний кордон України. Види дій. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення порядку в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил міжнародних польотів. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони.

Порушення порядку здійснення міжнародних передач товарів, що підлягають державному експортному контролю. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Зміст суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку формування Збройних сил України

Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від призову за мобілізацією. Поняття мобілізації. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації. Ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів. Поняття військового обліку, навчальних (чи перевірочних) або спеціальних зборів. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 16. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності

органів державної влади, місцевого самоврядування, громадських формувань, окремих громадян, пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів чи з перешкоджанням їх діяльності

Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Час як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, працівника державної виконавчої служби. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Види впливу на потерпілого. Зміст вини, мотиву та мети при вчиненні кримінального правопорушення. Суб'єкт втручання. Кваліфікуючі ознаки.

Втручання у діяльність державного діяча. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика втручання. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо державного чи громадського діяча. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу. Поняття «працівник правоохоронного органу». Зміст юридичної конструкції «у зв'язку з виконанням цим працівником службових обов'язків». Кваліфікуючі ознаки.

Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку й державного кордону або військовослужбовця. Поняття «посягання на життя». Відмінність цього кримінального правопорушення від умисного вбивства особи чи її близького родича у зв'язку з виконанням цією особою службового або громадського обов'язку.

Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника. Потерпілі від кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від захоплення заручників.

Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілі від цього кримінального

правопорушення. Види кримінально протиправних діянь. Мета кримінального правопорушення. Відмінність цього кримінального правопорушення від погрози або насильства щодо працівника правоохоронного органу. Кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання діяльності народного депутата України та депутата місцевої ради. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання діяльності Рахункової палати, члена Рахункової палати. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки.

Умисне знищення або пошкодження майна службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Мотив і мета кримінального правопорушення. Відмежування цього кримінального правопорушення від умисного знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу та від умисного знищення або пошкодження майна. Кваліфікуючі ознаки.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку використання спеціальних предметів, що використовуються органами влади.

Наруга над державними символами. Предмети кримінального правопорушення. Види діянь. Зміст поняття «публічна наруга». Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне підняття Державного Прапора України на річковому або морському судні. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Поняття незаконного придбання, збуту або використання спеціальних технічних засобів отримання інформації. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження. Види предметів кримінального правопорушення. Різновиди діянь. Мотиви кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів. Предмет кримінального правопорушення. Види дій. Мотив кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Умисне пошкодження ліній зв'язку. Предмети кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян, не пов'язані з незаконним впливом на її суб'єктів

Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального

правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Захоплення державних або громадських будівель чи споруд. Характеристика об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення.

Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи. Види діянь. Мета самовільного присвоєння вказаних повноважень або звання посадової особи. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Підкуп працівника підприємства, установи чи організації. Неправомірна вигода як предмет кримінального правопорушення. Особливості законодавчої конструкції кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення. Ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Підстави для звільнення від кримінальної відповідальності.

Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Потерпілі від цього кримінального правопорушення. Зміст цивільно-правових зобов'язань. Об'єктивні прояви кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Кваліфікуючі ознаки.

Самоправство. Поняття самоправства. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти журналістів

Погроза або насильство щодо журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Зміст мотиву як обов'язкової ознаки суб'єктивної сторони. Зміст поняття «професійна діяльність журналіста». Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Посягання на життя журналіста. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Захоплення журналіста як заручника. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Тема 17. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку

Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку. Предмети кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Створення з метою використання, розповсюдження або збуту шкідливих програмних чи технічних засобів, а також їх розповсюдження або збут. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єкт кримінального

правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Несанкціоновані збут або розповсюдження інформації з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації. Предмет кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Несанкціоновані дії з інформацією, яка оброблюється в електронно-обчислювальних машинах (комп'ютерах), автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або зберігається на носіях такої інформації, вчинені особою, яка має право доступу до неї. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил експлуатації електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку або порядку чи правил захисту інформації, яка в них оброблюється. Предмет кримінального правопорушення. Особливості об'єктивних проявів кримінального правопорушення. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Перешкоджання роботі електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку шляхом масового розповсюдження повідомлень електрозв'язку. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Спосіб та знаряддя вчинення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Проблеми вдосконалення законодавства про відповідальність за кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку.

Тема 18. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Поняття службової особи.

Кримінальні правопорушення проти правомірної діяльності державних установ і недержавних формувань незалежно від форм власності і видів діяльності, що вчинюються службовими особами з використанням ними своїх обов'язків, а також особами, які надають публічні послуги

Зловживання владою або службовим становищем. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Поняття

та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Здійснення народним депутатом України на пленарному засіданні Верховної Ради України голосування замість іншого народного депутата України. Ознаки об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Перевищення влади або службових повноважень. Поняття та ознаки діяння. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Зміст об'єктивної сторони. Наслідки як обов'язкова ознака об'єктивної сторони. Види суб'єктів кримінального правопорушення. Вина та мета як ознаки суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Службове підроблення. Предмет кримінального правопорушення. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Декларування недостовірної інформації. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Бездіяльність як обов'язкова ознака. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Службова недбалість. Поняття та види діянь. Наслідки. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти авторитету державного апарату, апарату підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності і пов'язані з ними

Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Поняття та ознаки неправомірної вигоди. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне збагачення. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Підкуп особи, яка надає публічні послуги. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі. Поняття та ознаки неправомірної вигоди. Ознаки діяння. Момент закінчення

кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Підстави звільнення від кримінальної відповідальності.

Зловживання впливом. Ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Провокація підкупу. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Тема 19. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Кримінальні правопорушення проти конституційних принципів діяльності органів розслідування, прокуратури і суду

Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. Зміст об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Завідомість як ознака кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки.

Порушення права на захист. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти інтересів всебічного, повного й неупередженого розслідування і судового розгляду кримінальних справ

Примушування давати показання. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Суб'єкт даного кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Втручання в діяльність судових органів. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст «втручання». Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду. Предмет кримінального правопорушення. Форми об'єктивної сторони. Види суб'єкта кримінального правопорушення. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи

присяжного. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист. Потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист. Предмет та потерпілий від кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь та наслідки кримінального правопорушення. Суб'єкти кримінального правопорушення.

Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення. Поняття та види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Завідомо неправдиве показання. Види дій. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Обставини, що виключають кримінальну протиправність цього діяння. Час вчинення цього кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки.

Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Потерпілий від цього кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Втручання в діяльність захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція та зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги. Потерпілий від кримінального правопорушення. Конструкція об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Мотив як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони.

Кримінальні правопорушення проти інтересів своєчасного припинення та розкриття кримінальних правопорушень

Розголошення даних досудового слідства або дізнання. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки.

Приховування злочину. Поняття та види діяння. Суб'єктивні ознаки. Обставини, що виключають відповідальність за це кримінальне правопорушення. Відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні.

Кримінальні правопорушення проти інтересів забезпечення неухильного виконання судових рішень

Невиконання судового рішення. Зміст об'єктивної сторони кримінального правопорушення. Види діянь. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна або майна, яке описано чи підлягає конфіскації. Предмет кримінального правопорушення. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкти даного кримінального правопорушення.

Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення.

Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі. Зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Злісна непокора вимогам адміністрації установи виконання покарань. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Особливості суб'єкта кримінального правопорушення.

Дії, що дезорганізують установа виконання покарань. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти. Поняття та ознаки діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки.

Втеча зі спеціалізованого лікувального закладу. Види діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивна сторона. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Порушення правил адміністративного нагляду. Види діяння. Умови звільнення від кримінальної відповідальності. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення.

Тема 20. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)

Поняття, загальна характеристика й види військових кримінальних правопорушень. Відмежування військового кримінального правопорушення від дисциплінарного проступку.

Непокора. Об'єктивна сторона. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Невиконання наказу. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від непокори.

Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Погроза або насильство щодо начальника. Види дій та момент закінчення кримінального правопорушення. Мотив кримінального правопорушення й його вплив на кваліфікацію. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Самовільне залишення військової частини або місця служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Види діянь та час вчинення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Дезертирство. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від самовільного залишення військової частини або місця служби.

Ухилення від військової служби шляхом самоскалічення або іншим способом. Об'єктивна сторона та момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових, інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також

заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. Особливості предмета кримінального правопорушення. Види та способи діяння. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Умисне знищення або пошкодження військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Необережне знищення або пошкодження військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих ознак кримінального правопорушення.

Втрата військового майна. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Зміст кваліфікуючих та особливо кваліфікуючих ознак.

Порушення правил поведінки зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення. Предмет кримінального правопорушення. Види діянь та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від суміжних кримінальних правопорушень.

Порушення правил водіння або експлуатації машин. Поняття машини. Види порушень та їх наслідків. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Порушення правил польотів або підготовки до них. Види порушень та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони.

Порушення правил кораблеводіння. Види порушень та їх наслідки. Особливості суб'єктивної сторони.

Порушення статутних правил вартової служби чи патрулювання. Види порушень. Момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від дисциплінарного проступку.

Порушення правил несення прикордонної служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення правил несення бойового чергування. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Порушення статутних правил внутрішньої служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості. Види діянь та момент закінчення кримінального правопорушення. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі обставини.

Відмежування від державної зради.

Недбале ставлення до військової служби. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Бездіяльність військової влади. Конструкція та зміст об'єктивної сторони. Види діянь. Суспільно небезпечні наслідки. Суб'єкт кримінального правопорушення. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки.

Перевищення військовою службовою особою влади або службових повноважень. Поняття та види перевищення влади. Наслідки кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмінність від зловживання владою або службовим становищем.

Здача або залишення ворогові засобів ведення війни. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єкт кримінального правопорушення. Мета кримінального правопорушення.

Залишення гинучого військового корабля. Поняття залишення корабля. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю. Види діянь. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Добровільна здача в полон. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Насильство над населенням у районі воєнних дій. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення.

Погане поводження з військовополоненими. Потерпілий від кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Види діянь. Суб'єктивні ознаки складу кримінального правопорушення. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала та зловживання ними. Ознаки незаконності діяння та його види. Момент закінчення кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуюча ознака кримінального правопорушення.

Тема 21. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Загальна характеристика кримінального законодавства, що забезпечує захист миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Поняття, загальна характеристика і види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Кримінальні правопорушення проти миру й безпеки людства

Пропаганда війни. Види діянь. Момент закінчення кримінального

правопорушення.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Геноцид. Поняття геноциду. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Злочини проти людяності. Зміст об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення, поняття широкомасштабного або систематичного нападу на цивільне населення, насильницького зникнення, катування, винищення, «злочину апартеїду». Суб'єктивні ознаки.

Екоцид. Поняття екоциду. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Найманство. Особливості законодавчої конструкції. Поняття найманства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Піратство. Особливості законодавчої конструкції. Поняття піратства. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку, що забезпечують дотримання міжнародних договорів та конвенцій

Воєнні злочини. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Застосування зброї масового знищення. Особливості законодавчої конструкції. Поняття зброї масового знищення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки.

Кримінальні правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист. Особливості законодавчої конструкції. Види діянь. Момент закінчення кримінального правопорушення. Кваліфікуючі ознаки кримінального правопорушення.

Посягання на життя представника іноземної держави. Особливості законодавчої конструкції. Момент закінчення кримінального правопорушення. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони означеного кримінального правопорушення.

Незаконне використання символіки Червоного Хреста, Червоного Півмісяця, Червоного Кристала. Предмет кримінального правопорушення. Характеристика об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Тема 22. Основні положення Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн

Загальна характеристика Особливої частини кримінального права зарубіжних країн.

Види кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Види кримінальних правопорушень проти власності в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Види кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки в кримінальному законодавстві зарубіжних країн.

Кримінальне законодавство Великобританії, ФРН, США, Польської республіки, Республіки Казахстан, Іспанії, Туркменістану.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Тема 1. Поняття, суть і завдання кримінального процесу

Поняття, сутність та значення кримінального процесу. Завдання кримінального провадження. Історичні форми кримінального процесу. Система стадій кримінального процесу. Кримінальна процесуальна форма: поняття, сутність та значення. Поняття та види кримінальних процесуальних функцій. Поняття та сутність кримінальних процесуальних правовідносин. Кримінальні процесуальні гарантії: поняття та система. Поняття та види кримінальних процесуальних актів.

Тема 2. Кримінальне процесуальне законодавство та межі його дії

Поняття кримінального процесуального права, його предмет та методи. Поняття, види та структура кримінальних процесуальних норм. Джерела кримінального процесуального права України. Кримінальне процесуальне право в системі інших галузей права. Кримінальне процесуальне законодавство та його система. Дія кримінального процесуального закону в просторі. Дія кримінального процесуального закону в часі. Дія кримінального процесуального закону за колом осіб. Застосування кримінального процесуального закону за аналогією.

Тема 3. Засади кримінального процесу

Поняття, значення та система засад кримінального провадження. Верховенство права та законність у кримінальному процесі. Рівність перед законом і судом та повага до людської гідності під час кримінального провадження. Зміст і значення засад забезпечення права на свободу і особисту недоторканність та недоторканності права власності. Недоторканність житла чи

іншого володіння особи, таємниця спілкування та невтручання у приватне життя у кримінальному провадженні. Доступ до правосуддя та обов'язковість судових рішень як засада кримінального провадження. Засада змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Безпосередність дослідження показань, речей і документів у кримінальному процесі. Засада забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності. Зміст засади диспозитивності у кримінальному процесі. Засада гласності і відкритості судового провадження та його повного фіксування технічними засобами судового засідання і процесуальних дій. Зміст і значення засади розумних строків у кримінальному процесі. Засада мови, якою здійснюється кримінальне провадження. Зміст і значення презумпції невинуватості та забезпечення доведеності вини. Свобода від самовикриття та право не свідчити проти близьких родичів та членів сім'ї у кримінальному процесі. Зміст і значення засади забезпечення права на захист. Публічність як засада кримінального провадження. Заборона двічі притягувати до кримінальної відповідальності за одне і те саме правопорушення.

Тема 4. Учасники кримінального провадження

Поняття і класифікація суб'єктів кримінального провадження. Учасники кримінального провадження та учасники судового провадження. Суд (суддя), присяжний як суб'єкти кримінальної процесуальної діяльності. Слідчий суддя та його повноваження у кримінальному процесі. Прокурор та його повноваження у кримінальному процесі. Слідчий, керівник органу досудового розслідування та їх повноваження. Права та обов'язки дізнавача та керівника органу дізнання під час досудового розслідування кримінальних проступків. Оперативні підрозділи як суб'єкти кримінального провадження. Підозрюваний, обвинувачений, виправданий, засуджений їх процесуальне становище. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, як учасник кримінального процесу. Захисник у кримінальному процесі, його права та обов'язки. Обов'язкова участь захисника. Потерпілий та його представник у кримінальному процесі. Їх процесуальний статус. Правове становище цивільного позивача, цивільного відповідача та їх представників у кримінальному провадженні. Законний представник у кримінальному провадженні. Процесуальний статус третьої особи, щодо майна якої вирішується питання та іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування. Свідок у кримінальному процесі, його права, обов'язки та відповідальність. Особи, які не можуть бути допитані як свідки. Перекладач, заявник, понятий та викривач як учасники кримінального провадження. Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі. Їх роль, повноваження та відмінність у процесуальному становищі. Представник персоналу органу пробації та його повноваження. Секретар судового засідання та судовий розпорядник у кримінальному процесі. Відводи учасників кримінального провадження.

Тема 5. Докази і доказування у кримінальному процесі

Поняття, значення та мета кримінального процесуального доказування. Докази та їх процесуальні джерела: поняття та класифікація. Юридичні властивості доказів у кримінальному процесі. Предмет та межі кримінального процесуального доказування. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі. Обов'язок доказування. Збирання доказів у кримінальному провадженні. Способи збирання доказів стороною обвинувачення та стороною захисту. Перевірка доказів. Способи перевірки доказів та їх процесуальних джерел. Оцінка доказів та критерії їх оцінки. Внутрішнє переконання в механізмі оцінки доказів. Підстави та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.

Тема 6. Процесуальні джерела доказів

Показання свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, експерта. Речові докази: поняття та види. Документи як джерела доказів. Процесуальний порядок зберігання речових доказів та документів у кримінальному та вирішення питання про спеціальну конфіскацію. Висновок експерта та види експертиз за процесуальною ознакою.

Тема 7. Процесуальні строки і витрати

Поняття, види та значення процесуальних строків у кримінальному провадженні. Порядок обчислення, продовження та поновлення процесуальних строків. Поняття та види процесуальних витрат. Характеристика окремих видів процесуальних витрат.

Тема 8. Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні

Поняття та види шкоди, яка підлягає відшкодуванню (компенсації) у кримінальному провадженні. Способи відшкодування (компенсації) шкоди у кримінальному провадженні. Процесуальний порядок пред'явлення та вирішення цивільного позову у кримінальному провадженні. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю.

Тема 9. Заходи забезпечення кримінального провадження

Поняття, види та класифікація заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик та привід у кримінальному процесі. Накладення грошового стягнення: поняття та порядок його застосування. Тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом як захід забезпечення кримінального провадження. Відсторонення від посади у кримінальному процесі. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя. Тимчасовий доступ до речей і документів під час кримінального провадження. Тимчасове вилучення та арешт майна як заходи забезпечення кримінального провадження. Особливості застосування заходів забезпечення кримінального провадження в умовах воєнного стану.

Тема 10. Запобіжні заходи

Запобіжні заходи: поняття та види. Мета і підстави застосування запобіжних заходів. Загальний порядок застосування запобіжних заходів. Зміна чи скасування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання та особиста порука. Застава як запобіжний захід. Домашній арешт: підстави та порядок застосування. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування, строки тримання особи під вартою. Затримання: види та порядок застосування, момент та строки затримання.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Тема 11. Загальні положення досудового розслідування

Поняття, значення і завдання стадії досудового розслідування. Етапи досудового розслідування. Дізнання і досудове слідство, як форми досудового розслідування. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Особливості розслідування кримінальних проступків. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Поняття і значення загальних положень досудового розслідування. Підслідність та її види. Початок та місце провадження досудового розслідування. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження. Розгляд клопотань під час досудового розслідування. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування. Об'єднання і виділення матеріалів досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Взаємодія слідчого і оперативних підрозділів. Доручення слідчого. Використання науково-технічних засобів при проведенні досудового розслідування. Розслідування кримінальних правопорушень слідчою та слідчо-оперативною групою. Складання кримінально-процесуальних документів під час досудового розслідування. Здійснення прокурорського нагляду, відомчого і судового контролю за законністю в діяльності органів досудового розслідування. Особливості початку досудового розслідування в умовах воєнного стану.

Поняття і види особливих порядків досудового розслідування. Особливості досудового розслідування кримінальних проступків. Загальні положення спеціального досудового розслідування. Процесуальний порядок провадження спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції.

Тема 12. Проведення слідчих (розшукових) дій

Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій. Класифікація слідчих (розшукових) дій. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій. Допит та його процесуальне оформлення. Особливості виклику і допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Проведення процесуального інтерв'ю. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі

відеоконференції. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду. Особливості проведення огляду трупа. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення. Слідчий експеримент. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення. Види негласних слідчих (розшукових) дій. Фіксація ходу і результатів негласних слідчих (розшукових) дій. Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях. Загальні положення про втручання у приватне спілкування. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в умовах воєнного стану.

Тема 13. Повідомлення про підозру

Поняття, підстави та значення повідомлення про підозру. Випадки повідомлення про підозру. Етапи повідомлення про підозру. Складання повідомлення про підозру. Зміст письмового повідомлення про підозру. Порядок повідомлення про підозру. Права підозрюваного та їх роз'яснення. Вручення письмового повідомлення про підозру. Зміна повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

Тема 14. Зупинення досудового розслідування

Поняття зупинення досудового розслідування. Підстави, умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування.

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 15. Закінчення досудового розслідування

Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Закриття кримінального провадження:

підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Структура та зміст обвинувального акту. Додатки до обвинувального акту. Клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та його зміст. Вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Особливості закінчення досудового розслідування у формі дізнання. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 16. Особливі порядки досудового розслідування. Провадження в умовах воєнного стану

Види особливих проваджень у кримінальному процесі. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди. Кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Кримінальне провадження на території

дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Тема 17. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування

Поняття та значення інституту оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування. Право на оскарження. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Строк подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, її повернення або відмова у відкритті провадження. Правові наслідки подання скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого чи прокурора під час досудового розслідування. Порядок розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора під час досудового розслідування. Рішення слідчого судді за результатами розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора під час досудового розслідування. Оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Ухвали слідчого судді, які підлягають оскарженню під час досудового розслідування. Порядок оскарження ухвал слідчого судді. Оскарження слідчим рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Рішення, дії чи бездіяльність прокурора, які можуть оскаржуватися слідчим, дізнавачем. Порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності прокурора. Порядок вирішення скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора. Види рішень за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність прокурора.

Тема 18. Підсудність та підготовче судове провадження

Поняття і значення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Автоматизована система документообігу суду. Поняття, сутність і завдання підготовчого судового провадження. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Порядок підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Закриття кримінального провадження. Підстави і процесуальний порядок повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю. Призначення судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Закінчення підготовчого судового провадження. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження.

Тема 19. Судовий розгляд

Сутність і значення стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінальної справи. Безпосередність, усність, безперервність судового розгляду. Незмінність складу суду і рівність прав сторін у судовому розгляді. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду. Підстави і порядок відкладення судового засідання, зупинення судового провадження. Розпорядок судового засідання. Заходи, які застосовуються до його порушників. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства. Порядок дослідження доказів в судовому засідання. Спрощений порядок судового слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого. Процесуальний порядок постановлення судового рішення. Види судових рішень. Законність, обґрунтованість і вмотивованість судового рішення. Поняття і значення вироку. Види вироків та їх зміст. Питання, що вирішуються судом при постановленні вироку. Порядок винесення ухвал у судовому засіданні. Ухвалення судового рішення і окрема думка судді. Проголошення судового рішення. Роз'яснення судового рішення. Вручення копії судового рішення. Журнал судового засідання. Технічна фіксація перебігу судового засідання. Особливі порядки провадження в суді першої інстанції. Спрощене судове провадження щодо кримінальних проступків. Провадження в суді присяжних. Спеціальне судове провадження. Особливий режим судового розгляду в умовах воєнного стану.

Тема 20. Провадження в суді апеляційної інстанції

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень. Порядок і строки апеляційного оскарження. Вимоги до апеляційної скарги. Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна і доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Письмове апеляційне провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Зміна вироку або ухвали суду судом апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення

судом апеляційної інстанції. Неповнота судового розгляду. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції. Особливості нового розгляду судом першої інстанції. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого. Порядок перевірки ухвал слідчого судді. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 21. Провадження в суді касаційної інстанції

Суть і завдання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції. Підстави для передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної або Великої Палати Верховного Суду. Порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Новий розгляд справи після скасування судового рішення судом касаційної інстанції. Закриття кримінального провадження судом касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 22. Провадження за нововиявленими або виключними обставинами

Підстави для здійснення кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Характеристика нововиявлених обставин. Характеристика виключних обставин. Особи, які мають право порушити питання про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Органи перегляду судових рішень, що набрали законної сили, та межі їх повноважень. Строки перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами. Відкриття кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами. Порядок перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. Види судових рішень за наслідками кримінального провадження за нововиявленими або виключними обставинами.

Тема 23. Виконання судових рішень

Поняття, значення та завдання стадії виконання судових рішень. Набрання судовим рішенням законної сили. Види судових рішень та їх характеристика. Наслідки набрання законної сили судовим рішенням. Обов'язковість рішень суду. Порядок та строки звернення судового рішення до виконання. Порядок виконання судових рішень у кримінальному провадженні. Органи і служби, які виконують вирок і забезпечують виконання кримінальних покарань. Відстрочка виконання вироку. Питання, які вирішуються судом під час виконання вироків. Процесуальний порядок розгляду та вирішення питань, які виникають під час виконання вироку. Підстави для звільнення від відбування кримінального покарання. Умовно-дострокове звільнення від покарання і заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Застосування до засуджених примусового лікування та його припинення. Тимчасове залишення засудженого у слідчому ізоляторі. Умови утримання осіб, засуджених до позбавлення волі. Розгляд судом клопотання про зняття судимості. Нагляд за дотриманням законів під час виконання судових рішень.

Тема 24. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження

Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві. Законодавство, що регулює міжнародне співробітництво під час кримінального провадження. Обсяг та види міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Центральні органи України що забезпечують міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій. Зміст та форма запиту про міжнародну правову допомогу. Виконання запиту в іноземній державі. Розгляд запиту іноземного компетентного органу про міжнародну правову допомогу. Порядок виконання запиту (доручення) про міжнародну правову допомогу на території України. Виклик особи, яка перебуває за межами України. Допит за запитом компетентного органу іноземної держави шляхом проведення відео- або телефонної конференції. Розшук, арешт і конфіскація майна. Створення і діяльність спільних слідчих груп. Видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення (екстрадиція). Порядок підготовки документів та направлення запитів про видачу особи (екстрадицію). Межі кримінальної відповідальності виданої особи. Центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції). Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. Екстрадиційний арешт. Проведення екстрадиційної перевірки. Відмова у видачі особи (екстрадиції). Рішення за запитом про видачу особи (екстрадицію) та їх оскарження. Порядок і умови перейняття кримінального провадження від іноземних держав. Порядок кримінального провадження, що перейняте від іншої держави. Порядок і умови передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Наслідки передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави. Визнання та виконання вироків судів іноземних держав та передача засуджених осіб. Підстави і порядок виконання вироків судів іноземних

держав. Виконання вироку суду іноземної держави. Розгляд судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України. Умови передачі засуджених осіб і їх прийняття для відбування покарання. Визнання та виконання вироків міжнародних судових установ. Особливості співробітництва з міжнародним кримінальним судом.

Тема 25. Особливі порядки кримінального провадження

Види особливих проваджень у кримінальному процесі. Кримінальне провадження на підставі угод. Види угод, їх ініціювання та умови укладання. Зміст угоди про примирення. Зміст угоди про визнання винуватості. Загальний порядок судового провадження на підставі угоди. Вирок на підставі угоди. Наслідки невиконання угоди. Кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Початок кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Відшкодування шкоди потерпілому у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності окремої категорії осіб, їх затримання і обрання запобіжного заходу. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Порядок кримінального провадження щодо неповнолітніх. Особливості проведення процесуальних дій та застосування заходів примусу щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Порядок застосування до неповнолітнього обвинуваченого примусових заходів виховного характеру. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності. Особливості досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Підстави для здійснення кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості досудового та судового кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Проведення психіатричної експертизи. Обставини що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру. Особливості кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Охорона державної таємниці під час кримінального провадження. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні. Місце проведення досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених на території дипломатичних представництв, консульських установ, суден України.

Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Особливий режим досудового розслідування в умовах воєнного стану.

КРИМІНАЛІСТИКА

Тема 1. Загальні положення науки криміналістики

Предмет криміналістики. Розвиток наукових уявлень про предмет криміналістики. Закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою.

Функції та завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства. Загальні, спеціальні та конкретні завдання криміналістики. Роль криміналістики у запобіганні кримінальних правопорушень.

Система криміналістики. Загальна теорія, окремі криміналістичні теорії і вчення. Мова криміналістики, її становлення і розвиток. Криміналістична техніка, тактика і методика розслідування кримінальних правопорушень.

Криміналістика у системі інших наук і її значення в забезпеченні практичної діяльності у протидії кримінальним правопорушенням. Використання положень філософії, логіки, психології, етики та інших суспільних наук у розвитку криміналістичної теорії, розробці засобів і методів слідчої діяльності. Співвідношення криміналістики і природничо-технічних наук. Роль криміналістики в забезпеченні застосування досягнень науково-технічного прогресу в діяльності у протидії кримінальним правопорушенням. Використання криміналістичних знань, засобів і методів у інших галузях людської діяльності.

Тема 2. Методологічні засади криміналістики

Поняття та зміст методології криміналістики. Теорія відображення як методологічна основа формування криміналістичних знань і розробки прийомів та засобів роботи з доказами. Специфіка слідчого пізнання. Функції методології.

Поняття методів криміналістики, їх характеристика. Діалектичний метод пізнання. Використання загальнонаукових методів у криміналістиці. Спеціальні методи криміналістики, їх формування і система. Критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві.

Узагальнення слідчої, судової і експертної практики, як джерело розробки криміналістичних засобів, прийомів і методів. Співвідношення методів криміналістики та методів практичної діяльності в розслідуванні кримінальних правопорушень.

Тема 3. Криміналістична ідентифікація і діагностика

Поняття і наукові засади криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності. Завдання криміналістичної ідентифікації. Ознаки криміналістичної ідентифікації.

Види та форми криміналістичної ідентифікації. Ідентифікаційні ознаки і властивості, їх класифікація. Об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації.

Особливості ідентифікації особи в умовах воєнного стану.

Стадії криміналістичної ідентифікації. Методика ідентифікаційних досліджень. Застосування математичних і кібернетичних методів у ідентифікаційних дослідженнях.

Поняття та сутність встановлення групової належності. Об'єкти групофікації. Групофікація як самостійний метод дослідження. Встановлення групової належності як стадія ідентифікації.

Поняття і сутність криміналістичної діагностики. Наукові засади криміналістичної діагностики. Діагностичні завдання та методика їх вирішення. Форми криміналістичної діагностики. Структура процесу криміналістичної діагностики. Значення криміналістичної діагностики для розслідування кримінальних правопорушень.

Тема 4. Загальні положення криміналістичної техніки

Поняття, завдання і система криміналістичної техніки. Джерела формування та розвитку криміналістичної техніки. Завдання криміналістичної техніки. Класифікація криміналістичних засобів і методів.

Суб'єкти, принципи та правові підстави застосування криміналістичної техніки. Спеціальні технічні засоби криміналістики. Класифікація засобів криміналістичної техніки. Методи криміналістичної техніки. Класифікація техніко-криміналістичних методів.

Критерії допустимості використання технічних засобів і методів роботи з доказами у кримінальному судочинстві. Доказове значення результатів застосування криміналістичної техніки.

Тема 5. Криміналістична фотографія і відеозйомка

Поняття криміналістичної фотографії. Завдання криміналістичної фотографії. Система криміналістичної фотографії. Поняття судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії. Типові об'єкти судово-оперативної фотографії. Поняття судово-експертної (дослідницької) фотографії. Типові об'єкти судово-експертної фотографії.

Прийоми судово-оперативної фотографії. Орієнтуєюча зйомка. Оглядова зйомка. Вузлова зйомка. Детальна зйомка. Методи судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії. Панорамна фотозйомка. Впізнавальна (сигналетична) фотозйомка. Вимірювальна (масштабна) зйомка. Стереоскопічна зйомка. Макрозйомка. Телезйомка. Репродукційна фотозйомка.

Методи судово-дослідницької фотографії: мікрофотозйомка; порівняльна зйомка; контрастуюча зйомка; кольороподільна зйомка; зйомка в інфрачервоних променях; зйомка в ультрафіолетових променях; зйомка в рентгенівських променях; високошвидкісна зйомка.

Прийоми та методи криміналістичного відеозапису. Переваги відеозапису у розслідуванні кримінальних правопорушень. Використання традиційних прийомів судово-оперативної (фіксуєючої) фотографії на місці події

(орієнтуючої, оглядової, вузлової і детальної) під час відеозапису. Зйомка декількома відеокамерами, зйомка прийомами обходу та зйомка різноманітними планами.

Тема 6. Криміналістичне дослідження слідів (трасологія, дактилоскопія)

Поняття трасології, її система та наукові засади. Предмет трасології. Загальне завдання трасології. Спеціальні завдання трасології.

Поняття слідів у трасології та їх класифікація. Сліди у широкому та вузькому значеннях. Механізм слідоутворення. Елементи механізму слідоутворення.

Поняття і характеристика слідів ніг і взуття. Класифікація слідів ніг і взуття. Одиночний слід та доріжка слідів. Вимірювання сліду босої ноги. Вимірювання сліду взуття. Ознаки сліду взуття. Ознаки (елементи) доріжки слідів.

Характеристика слідів знарядь злочину і інструментів. Поняття знаряддя злочину. Класифікація знарядь злочину та інструментів. Поняття слідів знарядь злочину. Класифікація слідів механічного впливу знарядь злочину.

Характеристика слідів транспортних засобів. Поняття та класифікація транспортних засобів. Поняття слідів транспортних засобів. Класифікація слідів транспортних засобів. Встановлення конкретного транспортного засобу за слідами шин. Способи фіксації слідів транспортних засобів.

Характеристика слідів рук людини. Значення слідів рук у криміналістиці. Будова шкіри на долонній поверхні рук людини. Властивості папілярних візерунків. Типи папілярних візерунків. Загальні і окремі ознаки папілярних візерунків.

Виявлення і фіксація слідів рук людини. Методи виявлення потожирових слідів рук: оптичні (візуальні), фізичні, хімічні та фізико-хімічні. Прийоми оптичного методу виявлення потожирових слідів рук: освітлення і огляд поверхні під певним кутом (під косопадаючим освітленням); огляд прозорих предметів на просвіт; застосування різних світлофільтрів; опромінення ультрафіолетовими і інфрачервоними променями. Обробка слідоносіїв дактилоскопічними порошками. Застосування фізичних проявників.

Вилучення слідів рук людини. Копіювання слідів рук. Пакування об'єктів зі слідами рук.

Тема 7. Криміналістичне дослідження матеріалів, речовин та виробів

Загальні положення криміналістичного дослідження матеріалів, речовин та виробів як галузі криміналістичної техніки. Елементи матеріальної обстановки як джерело криміналістичної значущої інформації. Можливості криміналістичного дослідження елементів матеріальної обстановки. Поняття та класифікація мікрооб'єктів. Можливості дослідження мікрооб'єктів. Основні правила роботи з мікрооб'єктами: виявлення, фіксація, вилучення, пакування. Предмет і завдання криміналістичної експертизи матеріалів, речовин та

виробів. Класифікація об'єктів експертизи матеріалів, речовин та виробів. Підготовка об'єктів для проведення експертизи матеріалів, речовин та виробів.

Загальні положення криміналістичного дослідження наркотичних засобів: предмет, об'єкти, правила роботи з наркотичними засобами.

Загальні положення криміналістичного дослідження лакофарбових матеріалів, покриттів та виробів: предмет, об'єкти, правила роботи.

Загальні положення криміналістичного дослідження паливно-мастильних матеріалів: предмет, об'єкти, правила роботи.

Загальні положення криміналістичного дослідження об'єктів біологічного походження: предмет, об'єкти, правила роботи.

Встановлення походження металевих та пластмасових об'єктів — можливих залишків артилерійських боєприпасів, ракет, в місцях ураження (руйнування) об'єктів цивільної інфраструктури.

Тема 8. Криміналістичне дослідження зброї, боєприпасів, вибухових речовин і пристроїв та слідів їх застосування (зброєзнавство)

Поняття, об'єкти і завдання судової балістики. Наукові основи судової балістики.

Вогнепальна зброя та бойові припаси: поняття, будова, класифікація. Конструктивні ознаки вогнепальної зброї.

Сліди застосування вогнепальної зброї та механізм їх утворення. Сліди від частин зброї на патронах, стріляних гільзах, кулях, клейтухах-контейнерах, шроті, картечі. Сліди пострілу на перешкодах.

Огляд вогнепальної зброї, бойових припасів та слідів їх застосування. Завдання огляду місця події, де при вчиненні кримінального правопорушення застосовувалась вогнепальна зброя. Дані що зазначаються в протоколі огляду щодо вогнепальної зброї, бойових припасів або їх елементів та слідів пострілу на перешкодах. Вилучення вогнепальної зброї, бойових припасів, їх частин та елементів, а також предметів зі слідами їх застосування.

Алгоритм виявлення, огляду та фіксації слідів на місці встановлення (спрацювання) інженерних бойових припасів (протитанкових, протипіхотних мін), саморобних вибухових пристроїв, виготовлених та встановлених в терористичних цілях.

Можливості судово-балістичної експертизи. Ідентифікаційні судово-балістичні експертизи. Неідентифікаційні судово-балістичні експертизи.

Поняття холодної зброї, її класифікація та будова. Клинка холодна зброя. Неклинкова (ударно-дробильна) холодна зброя. Комбінована холодна зброя. Метальна холодна зброя.

Особливості огляду холодної зброї та слідів її застосування. Опис холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів в протоколі слідчої (розшукової) дії. Упаковка холодної зброї.

Тема 9. Криміналістичне дослідження документів (документознавство)

дослідження

документів

Поняття та система криміналістичного дослідження документів. Поняття документа. Класифікація документів у криміналістиці. Криміналістичне почеркознавство (криміналістичне дослідження почерку). Криміналістичне авторознавство (криміналістична ідентифікація автора тексту). Техніко-криміналістичне дослідження документів.

Система ідентифікаційних ознак почерку. Загальні ознаки почерку. Окремі ознаки почерку.

Поняття судово-почеркознавчої експертизи. Предмет, об'єкти, завдання судово-почеркознавчої експертизи. Формулювання завдань експерту.

Поняття та сутність криміналістичного авторознавства. Завдання, які вирішують авторознавчі дослідження письмової мови. Об'єкт лінгвістичного дослідження. Вимоги до якості та обсягу порівняльних зразків. Стадії експертного авторознавчого дослідження.

Поняття техніко-криміналістичного дослідження документів. Предмет, завдання та об'єкти техніко-криміналістичного дослідження документів. Види технічної експертизи документів. Експертиза реквізитів документів. Експертиза матеріалів документів.

Види підроблення документів та методи їх дослідження. Інтелектуальне підроблення документів. Матеріальне підроблення документів. Способи повного підроблення документів. Способи часткового підроблення документів.

Підготовка матеріалів для технічної експертизи документів. Правила поводження з документами-речовими доказами. Пакування матеріалів на експертне дослідження.

Тема 10. Ідентифікація особи за ознаками зовнішності (габітоскопія)

Поняття криміналістичної габітоскопії. Поняття, значення та наукові основи ідентифікації людини за ознаками зовнішності. Предмет габітоскопії. Поняття зовнішнього вигляду людини. Властивості зовнішнього вигляду людини. Види ідентифікації людини за ознаками зовнішності.

Поняття ознаки зовнішності. Криміналістична класифікація ознак зовнішності людини. Власні ознаки зовнішності: загально фізичні, анатомічні, функціональні (динамічні). Особливі помітні ознаки (прикмети). Супутні ознаки зовнішності людини.

Використання ознак зовнішності людини у розслідуванні кримінальних правопорушень. Джерела одержання відомостей про ознаки зовнішності людини.

Опис зовнішності людини за методом «словесного портрета». Поняття словесного портрета. Основні правила опису ознак зовнішності за методом словесного портрета.

Можливості фотопортретної експертизи. Об'єкти фотопортретної експертизи. Види фотопортретної експертизи.

Особливості ідентифікації особи в умовах воєнного стану.

Тема 11. Криміналістичне дослідження звукових слідів (фоноскопія)

Можливості і завдання використання засобів та методів акустики у практиці протидії кримінальним правопорушенням. Наукові засади криміналістичного дослідження звукових слідів. Завдання, об'єкти та суб'єкти фоноскопичного дослідження. Суб'єкт фоноскопичних досліджень.

Ідентифікація особи за голосом (фоноскопична експертиза): сутність, коло питань, що вирішуються (включаючи діагностичні), особливості підготовки матеріалів для призначення експертизи. Етапи і методи фоноскопичного дослідження. Аудитивний аналіз голосу і мовлення. Лінгвістичний аналіз мовлення. Інструментальний акустичний аналіз фонограм.

Експертиза засобів і матеріалів звуко-відеозапису: сутність, характеристика ідентифікаційних і діагностичних питань, що вирішуються нею, підготовка матеріалів для проведення.

Використання можливостей фоноскопичних досліджень під час розслідування кримінальних проваджень за фактами вчинення воєнних кримінальних правопорушень.

Оцінка результатів криміналістичного дослідження звукових слідів та їх використання у розслідуванні кримінальних правопорушень.

Тема 12. Криміналістичне дослідження слідів запаху (одорологія)

Поняття і наукові засади криміналістичної одорології. Завдання і можливості використання запахових слідів людини у розслідуванні кримінальних правопорушень. Поняття, властивості та класифікація слідів запаху.

Використання одорологічної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень. Значення запахових слідів для розслідування кримінальних правопорушень. Засоби та методи консервації запаху людини. Застосування службово-розшукових собак для розшуку і встановлення підозрюваних.

Перспективи розвитку судової одорології. Проблеми одорологічної експертизи.

Тема 13. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень (кримінальна реєстрація)

Кримінальна реєстрація: поняття, джерела, форми накопичення інформації та види криміналістичних обліків. Поняття інформаційно-довідкового забезпечення розслідування кримінальних правопорушень. Поняття криміналістичних обліків. Джерела формування криміналістичних обліків. Форми концентрації інформації у криміналістичних обліках. Види криміналістичних обліків.

Особливості функціонування криміналістичних обліків. Рівні криміналістичних обліків експертної служби. Призначення оперативно-пошукових колекцій. Формування оперативно-пошукових колекцій. Призначення інформаційно-довідкових колекцій. Формування інформаційно-довідкових колекцій.

Допоміжні інформаційні системи, що використовуються правоохоронними органами.

Тема 14. Загальні положення криміналістичної тактики

Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики. Структура криміналістичної тактики. Роль криміналістичної тактики в розслідуванні і попередженні кримінальних правопорушень.

Тактика слідчих (розшукових) дій. Поняття та класифікація слідчих (розшукових) дій. Стадії слідчих (розшукових) дій.

Поняття та сутність тактичних прийомів, тактичних комбінацій, тактичних операцій. Вимоги до тактичних прийомів. Джерела тактичних прийомів. Класифікація тактичних прийомів. Основні види тактичних комбінацій.

Поняття та зміст слідчої ситуації, тактичного рішення слідчого, тактичного ризику. Чинники, що впливають на формування слідчої ситуації. Класифікація слідчих ситуацій. Процес прийняття тактичного рішення. Умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень.

Тема 15. Криміналістична версія. Організація та планування розслідування

Поняття, значення і сутність криміналістичної версії, класифікація криміналістичних версій. Вимоги до криміналістичної версії.

Стадії, методи побудови та перевірки версій. Отримання вихідної інформації. Формування версій. Перевірка криміналістичних версій.

Зміст організації розслідування, його принципи та рівні реалізації. Завдання організації розслідування кримінальних правопорушень.

Зміст планування розслідування, вимоги до різних видів планів. Завдання планування розслідування. Принципи планування розслідування. Рівні планування розслідування. Допоміжні документи, які полегшують планування і облік проведеної роботи.

Тема 16. Тактика огляду

Поняття, завдання та принципи огляду.

Види огляду, їх характеристика. Огляд місця події. Огляд місцевості, приміщення, речей і документів. Огляд житла чи іншого володіння особи. Огляд трупа. Огляд тіла живої людини (освідування особи). Огляд інших об'єктів, що визначаються у криміналістичних джерелах.

Загальні засади проведення огляду. Фактична підстава проведення огляду. Правова підстава проведення огляду. Проведення огляду у нічний час.

Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події. Підготовчий етап огляду місця події. Робочий етап огляду місця події. Заключний етап огляду місця події.

Фіксація ходу і результатів огляду. Тактичні правила складання описової частини протоколу огляду. Додатки до протоколу огляду.

Особливості огляду трупа. Участь судового медика при огляді трупа. Значення і використання даних огляду трупа для встановлення особи загиблого та з'ясування інших обставин розслідуваного кримінального провадження. Ексгумація трупа.

Мета і правила огляду речей та документів. Особливості проведення огляду документів. Правила вилучення документів під час огляду.

Питання, що вирішуються при огляді приміщень і ділянок місцевості.

Поняття та сутність освідкування. Мета і правила освідкування. Умови допустимості проведення освідкування.

Організаційно-тактичні аспекти проведення огляду при особливому режимі досудового розслідування.

Тема 17. Тактика обшуку

Поняття, завдання, види обшуку. Мета проведення обшуку. Правові та фактичні підстави проведення обшуку.

Підготовка до проведення обшуку. План проведення обшуку. Об'єкти пошуку. Об'єкти обшуку. Час проведення обшуку. Учасники обшуку. Технічні засоби пошуку.

Етапи та тактичні особливості проведення обшуку. Попередній етап. Оглядовий етап. Детальний етап. Тактичні прийоми обшуку. Психологічні та етичні засади проведення обшуку.

Особливості тактики обшуку в приміщенні і на місцевості. Види тайників і прийоми їх виявлення. Особистий обшук.

Фіксація результатів обшуку. Застосування фотозйомки та відеозапису під час обшуку.

Організаційно-тактичні аспекти проведення обшуку при особливому режимі досудового розслідування.

Тема 18. Тактика допиту

Поняття, сутність, значення, види та принципи допиту. Предмет допиту. Первинний і додатковий допит. Активність і наступальність допиту. Поняття і межі допустимості психологічного впливу на допитуваного. Етика допиту.

Поняття, сутність та завдання одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.

Підготовка до допиту. Збирання вихідних даних. Тактичне забезпечення допиту. Вибір часу і місця допиту. Визначення способу виклику на допит. Технічне забезпечення допиту. План допиту.

Загальні положення тактики допиту. Стадії робочого етапу допиту. Встановлення психологічного контакту. Прийоми встановлення психологічного контакту з допитуваним. Вільна розповідь. Постановка запитань. Ознайомлення допитуваного з протоколом і записом показань. Вибір тактики допиту.

Тактика допиту постраждалих внаслідок воєнних кримінальних правопорушень.

Фіксація ходу та результатів допиту. Протокол допиту. Фіксація допиту за допомогою технічних засобів.

Тема 19. Тактика пред'явлення для впізнання

Поняття, мета, сутність та види пред'явлення для впізнання. Впізнання об'єкта в умовах безпосереднього візуального та аудіоспостереження. Впізнання особи в умовах поза візуального та аудіоспостереження. Впізнання особи за фотознімками, матеріалами відеозапису. Проведення впізнання у режимі відеоконференції при трансляції з іншого приміщення. Впізнання об'єкта за зовнішніми ознаками. Впізнання особи за голосом. Впізнання особи за ходом.

Підстави та умови пред'явлення для впізнання.

Підготовка до пред'явлення для впізнання. Попередній допит суб'єкта впізнання. Підбір об'єктів, серед яких необхідно провести впізнання. Визначення місця і умов пред'явлення для впізнання. Визначення кола та процесуального статусу учасників пред'явлення для впізнання. Науково-технічні засоби, що використовуються під час проведення впізнання.

Особливості організації робочого етапу окремих видів пред'явлення для впізнання. Впізнання особи. Пред'явлення трупа для впізнання. Пред'явлення речей для впізнання.

Особливості організації та проведення пред'явлення для впізнання в умовах воєнного стану.

Фіксація ходу та результатів пред'явлення для впізнання. Додатки до протоколу впізнання.

Тема 20. Тактика слідчого експерименту

Поняття, зміст та мета слідчого експерименту. Умови проведення слідчого експерименту. Учасники слідчого експерименту. Повторний експеримент. Додатковий експеримент.

Підготовка до слідчого експерименту. Визначення мети, виду і конкретних завдань слідчого експерименту. Повторний допит особи, показання якої будуть перевірятися. Визначення змісту та умов проведення експерименту. Забезпечення кримінальної процесуальної можливості проведення слідчого експерименту. Визначення кола осіб учасників експерименту. Визначення та підготовка необхідних техніко-криміналістичних та спеціальних засобів, транспорту для проведення слідчого експерименту.

Види слідчого експерименту та загальні тактичні положення його проведення.

Фіксація ходу і результатів слідчого експерименту. Фіксація слідчого експерименту за допомогою фотозйомки, відеозйомки, звукозапису.

Тема 21. Тактика використання спеціальних знань під час досудового розслідування

Поняття судової експертизи. Підготовка до проведення експертизи. Визначення виду, мети і об'єму дослідження. Формулювання експертного завдання. Особливості призначення додаткової, повторної, комісійної і комплексної експертиз. Вибір експерта (експертного закладу). Особливості

проведення експертизи поза експертним закладом. Оцінка висновку експерта та використання отриманих даних у розслідуванні та запобіганні кримінальних правопорушень.

Поняття та види зразків для порівняльного дослідження. Умови вилучення зразків та зберігання. Критерії їх допустимості. Примусове отримання зразків. Процесуальне оформлення вилучення зразків. Особливості вилучення зразків.

Типові криміналістичні експертизи, що призначаються при розслідуванні воєнних злочинів під час вторгнення РФ в Україну.

Тема 22. Загальні положення криміналістичної методики

Поняття та сутність криміналістичної методики. Криміналістична методика як розділ науки. Принципи криміналістичної методики. Джерела формування й розвитку криміналістичної методики.

Класифікація та структура окремих методик розслідування кримінальних правопорушень. Етапи розслідування та їх характеристика.

Поняття та зміст криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Практична значущість криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень. Виявлення кореляційних зв'язків елементів криміналістичної характеристики певного виду кримінальних правопорушень як умова її інформаційного і методичного значення для розслідування.

Тема 23. Розслідування кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи

Криміналістична характеристика вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Спосіб учинення. Спосіб приховування. Час та місце вчинення. Типова «слідова картина». Особа кримінального правопорушника. Особа потерпілого.

Початковий етап розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування вбивств та заподіяння тілесних ушкоджень. Огляд місця події і трупа. Допит свідків та потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

Тема 24. Розслідування кримінальних правопорушень проти власності

Криміналістична характеристика крадіжок, грабежів та розбоїв. Спосіб учинення. Типова «слідова картина». Особа кримінального правопорушника. Особа потерпілого. Типовий час учинення.

Початковий етап розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування.

Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування крадіжок, грабежів та розбоїв. Огляд місця події. Допит потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

Тема 25. Розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи і статевої недоторканості особи

Криміналістична характеристика зґвалтувань. Спосіб учинення зґвалтування. Місце вчинення зґвалтування. Типова «слідова картина». Особа кримінального правопорушника. Особа потерпілого.

Початковий етап розслідування зґвалтувань. Завдання розслідування. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування. Система першочергових слідчих (розшукових) дій та інших заходів. Типові версії під час розслідування зґвалтування.

Проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час розслідування зґвалтувань. Огляд місця події. Допит потерпілих. Допит підозрюваних. Призначення судових експертиз.

3. ВИМОГИ ДО РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

– Загальної частини кримінального права: поняття, предмет, завдання і систему кримінального права; розглянути основні положення науки кримінального права; поняття та структуру закону про кримінальну відповідальність; поняття та види кримінальної відповідальності, її підстави; поняття кримінального проступку та злочину, його видів; поняття та елементи складу кримінального правопорушення; визначити об'єкт і предмет кримінального правопорушення; стадії вчинення кримінального правопорушення; інститут співучасті у кримінальному правопорушенні; множину кримінального правопорушення; обставини, які виключають кримінальну протиправність діяння; особливості звільнення від кримінальної відповідальності; поняття покарання та його види; особливості призначення покарання; види звільнення від покарання і його відбування; зміст інституту судимості, її погашення, зняття; зміст примусових заходів медичного характеру та примусового лікування; визначити особливості кримінальної відповідальності неповнолітніх; з'ясувати основні положення Загальної частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

– Особливої частини кримінального права: поняття, систему і значення Особливої частини кримінального права, наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень; злочини проти основ національної безпеки України; кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи; кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи; кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканності особи; кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина; кримінальні правопорушення проти власності; кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності; кримінальні правопорушення проти довкілля; кримінальні правопорушення проти громадської безпеки; кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва; кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту; кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності; кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення; кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації; кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів; кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку; кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності з надання публічних послуг; кримінальні правопорушення проти правосуддя; кримінальні

правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення); кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; основні положення Особливої частини кримінального законодавства зарубіжних країн.

вміти: орієнтуватися у застосуванні законодавства про кримінальну відповідальність щодо конкретних фактичних обставин кримінального провадження шляхом, враховуючи принципи і підстави кримінальної відповідальності, правила кваліфікації кримінальних правопорушень, призначення, звільнення від покарання; аналізувати актуальні питання Загальної та Особливої частини Кримінального кодексу України; працювати з науковими та Інтернет джерелами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Кримінальний процес» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- теорію кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство та практику його застосування органами розслідування, прокуратури та судом;
- фактори, що визначають та впливають на діяльність органів досудового розслідування;
- засоби кримінального процесуального регулювання діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду;
- теорію прийняття процесуальних рішень, їх структуру, системні якості і функціональне призначення в діяльності слідчого, дізнавача з розслідування кримінальних правопорушень.

вміти:

- застосовувати сучасні методи дослідження і аналіз проблемних питань, що виникають під час кримінального провадження;
- правильно тлумачити та аналізувати норми кримінального процесуального законодавства та інші нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері судочинства, діяльність органів досудового розслідування і прокуратури;
- розмежовувати стадії кримінального провадження та знати їхні особливості,
- всебічно і повно аналізувати завдання кримінального процесуального законодавства;
- орієнтуватися в судовій практиці з кримінальних проваджень;
- аналізувати та застосовувати знання теоретичних питань для виконання практичних завдань;
- обґрунтовувати та обстоювати свою правову позицію;
- складати процесуальні акти у кримінальному провадженні;
- самостійно поглиблювати свої знання, правильно визначати, обґрунтовувати і відстоювати свою правову позицію;
- використовувати навички творчого мислення та самоудосконалювати власний професійний рівень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Криміналістика» здобувачі вищої освіти мають **знати**:

- предмет криміналістики, місце криміналістики в системі юридичних наук;
- систему криміналістики, характеристику складових елементів системи криміналістики;
- закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою;
- завдання криміналістики на сучасному етапі розвитку суспільства;
- поняття, сутність та класифікацію методів криміналістики, критерії допустимості спеціальних методів криміналістики в кримінальному судочинстві;
- поняття криміналістичної ідентифікації, її значення у слідчій, експертній і судовій діяльності, наукові засади криміналістичної ідентифікації;
- поняття та класифікацію ідентифікаційних ознак, вимоги до них;
- поняття і сутність ідентифікаційного поля та ідентифікаційного періоду;
- види та форми криміналістичної ідентифікації, об'єкти і суб'єкти криміналістичної ідентифікації;
- поняття, сутність і наукові засади криміналістичної діагностики;
- поняття, завдання та джерела криміналістичної техніки, правові, організаційні, етичні і тактичні засади використання техніко-криміналістичних засобів;
- особливості застосування судової фотографії для фіксації окремих об'єктів: місця події, трупа, речових доказів, живих осіб;
- особливості застосування судового відеозапису, його види, методи, прийоми і засоби;
- предмет, систему і завдання трасології, наукові засади трасології;
- види та характеристику слідів людини, транспортних засобів, знарядь злочину і інструментів;
- поняття судової балістики, її наукові засади, види та характеристику об'єктів балістичного дослідження;
- поняття, види та наукові засади криміналістичного дослідження документів;
- поняття письма, письмової мови та почерку, ознаки письмової мови і почерку, їх класифікацію та ідентифікаційне значення;
- види підробки документів, ознаки зміни тексту документу та способи їх виявлення;
- правила поводження з предметами та документами, що є речовими доказами;
- метод словесного портрету, загальні вимоги та методика його складання;
- поняття, завдання, значення і види використання спеціальних знань у

кримінальному судочинстві;

- поняття, сутність та види судових експертиз, систему судово-експертних закладів України;

- поняття і види зразків для порівняльного дослідження, вимоги до них, правила і тактика отримання зразків;

- поняття криміналістичної тактики, її систему та завдання, взаємозв'язок криміналістичної тактики з криміналістичною технікою і методикою;

- поняття та класифікацію криміналістичних версій, етапи їх побудови та перевірки;

- поняття і сутність планування розслідування, принципи планування розслідування, особливості окремих видів планування розслідування;

- поняття, сутність і види тактичних операцій (комбінацій), їх значення і використання у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень;

- поняття та сутність тактичного рішення слідчого, умови, що визначають прийняття і реалізацію тактичних рішень;

- поняття, сутність та види слідчих ситуацій, компоненти слідчих ситуацій;

- тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій;

- поняття, сутність і завдання криміналістичної методики, принципи та джерела криміналістичної методики;

- структуру видової методики розслідування кримінальних правопорушень;

- поняття, сутність та елементи криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень;

- поняття, принципи та форми взаємодії слідчих і оперативних підрозділів;

- особливості розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;

вміти:

- аналізувати і оцінювати первинну інформацію, яка містить ознаки кримінального правопорушення;

- використовувати техніко-криміналістичні засоби для виявлення, фіксації та вилучення слідів, інших речових доказів, фіксації ходу та результатів слідчих (розшукових) дій;

- кваліфіковано готувати і призначати різні види криміналістичних та інших експертиз;

- використовувати при розслідуванні кримінальних правопорушень дані криміналістичних обліків;

- формулювати версії і визначати напрямки розслідування кримінальних правопорушень, планувати проведення слідчих (розшукових) дій;

- тактично кваліфіковано проводити слідчі (розшукові) дії;

- ефективно взаємодіяти з правоохоронними органами при розслідуванні кримінальних правопорушень;

- оцінювати слідчі ситуації та приймати оптимальні тактичні рішення

при розслідуванні окремих видів кримінальних правопорушень;

– приймати рішення, спрямовані на попередження кримінальних правопорушень за матеріалами розслідування конкретного кримінального провадження.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень компетентності та критерії оцінювання	Кількість набраних балів
<i>Високий (творчий):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив глибокі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач та аналізувати достовірність одержаних результатів, допускаючи деякі неточності.	А 90-100
<i>Достатній (конструктивно-варіативний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив міцні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, аргументовано дав відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи неточності і несуттєві помилки.	В 85-89
<i>Достатній (конструктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив достатні знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (неістотні) неточності, достатні вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.	С 75-84
<i>Середній (репродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив посередні знання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав мало аргументовані відповіді на поставлені питання, які містять істотні неточності, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач.	D 66-74
<i>Достатній (репродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив слабкі знання навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, дав неточні або мало аргументовані	Е 60-65

Рівень компетентності та критерії оцінювання	Кількість набраних балів
відповіді на поставлені питання, з порушенням послідовності викладення, слабкі вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач, допускаючи суттєві помилки.	
<i>Низький (рецептивно-продуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач (здобувач вищої освіти має право на повторний підсумковий контроль).	FX 35-59
<i>Низький (непродуктивний):</i> Здобувач вищої освіти під час атестації виявив незнання значної частини навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах, допустив істотні помилки у відповідях на поставлені питання, виявив невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень (здобувач вищої освіти обов'язково повинен повторно вивчити навчальну дисципліну).	F 1-34

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

5. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Екзаменаційна комісія працює у терміни, визначені навчальним та робочим навчальним планом підготовки фахівців.

До проходження атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану.

У випадку неявки здобувача вищої освіти на засідання екзаменаційної комісії з поважних причин, підтверджених відповідними документами, для складання однієї навчальної дисципліни за рішенням Голови екзаменаційної комісії, атестація може бути перенесена на іншу дату, але в межах затвердженого розкладу роботи екзаменаційної комісії.

Тривалість екзаменів не повинна перевищувати 6 академічних годин для однієї групи.

Оцінку за відповідь на питання білету екзамену виставляє кожен член комісії.

Підсумкова оцінка атестації визначається як середня з оцінок за кожен вид екзаменаційних завдань (якщо інше не визначене програмою екзамену).

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складанні екзамену приймається на закритому засіданні комісії, відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Якщо відповідь здобувача вищої освіти на екзамені не відповідає вимогам рівня атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач не пройшов атестацію і у протоколі засідання екзаменаційної комісії йому проставляється оцінка «незадовільно» (1-59 балів (FX, F)).

У випадку, якщо випускник не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання екзаменів, у протоколі зазначається, що він «неатестований у зв'язку із неприбуттям» на засідання.

Здобувачі вищої освіти, які запізнилися на атестацію письмово звертаються до Голови екзаменаційної комісії про можливість складання атестації у день атестації чи наступного дня (за умови роботи цієї ж комісії) до пишуть. Рішення про можливість складання екзамену приймається Головою.

Отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки на одному з екзаменів не позбавляє його права продовжувати складання екзаменів з інших дисциплін.

Екзаменаційні білети повністю охоплюють зміст програм навчальних дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Криміналістика», що забезпечує можливість перевірки всіх рівнів компетентностей (знання,

розуміння, уміння, аналіз, синтез, критичне оцінювання) здобувачів вищої освіти під час проведення комплексного екзамену.

За структурою екзаменаційний білет містить два питання із навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінальний процес» і третє – практичного завдання із завданнями з навчальної дисципліни «Криміналістика».

6. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

1. Поняття кримінального правопорушення та класифікація кримінальних правопорушень.
2. Поняття і значення складу кримінального правопорушення. Елементи й ознаки складу кримінального правопорушення.
3. Об'єкт кримінального правопорушення: поняття, ознаки. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення.
4. Поняття, ознаки та значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
5. Суб'єкт кримінального правопорушення: поняття, ознаки. Поняття і значення суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.
6. Поняття, ознаки та форми співучасті. Види співучасників.
7. Множинність кримінальних правопорушень: поняття та види. Відмінність множинності кримінальних правопорушень від одиничних кримінальних правопорушень.
8. Необхідна оборона: поняття та умови правомірності.
9. Умови правомірності крайньої необхідності. Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони.
10. Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.
11. Звільнення від кримінальної відповідальності: поняття та види. Підстави та порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності.
12. Покарання, його ознаки та мета. Система покарань, її ознаки.
13. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
14. Поняття вбивства і його види: умисне вбивство та вбивство через необережність.
15. Умисне вбивство за обтяжуючих обставин (ч. 2 ст. 115 КК).
16. Умисне вбивство за пом'якшуючих обставин (ст. ст. 116, 117, 118 КК).
17. Поняття, види та критерії визначення тілесних ушкоджень.
18. Катування (ст. 127 КК). Відмінність від побоїв та мордувань.
19. Захоплення заручників (ст. 147 КК України). Відмежування від позбавлення волі або викрадення людини.
20. Торгівля людьми (ст. 149 КК).
21. Зґвалтування (ст. 152 КК). Відмінність від сексуального насильства.
22. Розбещення неповнолітніх (ст. 156 КК).

23. Порухнення недоторканості житла (ст. 162 КК).
24. Крадіжка (ст. 185 КК). Відмежування крадіжки від дрібного викрадення чужого майна.
25. Грабiж (ст. 186 КК). Відмінність від крадіжки та розбою.
26. Розбій (ст. 187 КК). Відмінність від насильницького грабежу і бандитизму.
27. Вимагання (ст. 189 КК). Відмінність від розбою та примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань.
28. Шахрайство (ст. 190 КК).
29. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).
30. Бандитизм (ст. 257 КК).
31. Терористичний акт (ст. 258 КК). Відмежування від диверсії та бандитизму.
32. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК).
33. Порухнення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).
34. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК).
35. Хуліганство (ст. 296 КК).
36. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК).
37. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК).
38. Опір представників влади, працівників правоохоронного органу, державному виконавцю, приватному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК).
39. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК).
40. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК).
41. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК).
42. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою (ст. 371 КК). Конституційні положення щодо захисту свободи та особистої недоторканності людини.
43. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення (ст. 383 КК).
44. Дезертирство (ст. 408 КК). Відмінність від самовільного залишення військової частини або місця служби.
45. Воєнні злочини (ст. 438 КК).

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1. Поняття, завдання та загальна характеристика стадій кримінального процесу.
2. Забезпечення права на свободу та особисту недоторканність.
3. Недоторканність житла чи іншого володіння особи.
4. Презумпція невинуватості.
5. Забезпечення права на захист.
6. Суд, суддя та слідчий суддя в кримінальному процесі.
7. Прокурор у кримінальному процесі та його процесуальне становище у різних стадіях кримінального процесу.
8. Слідчий як учасник кримінального провадження.
9. Підозрюваний та обвинувачений їх права та обов'язки.
10. Потерпілий як учасник кримінального процесу.
11. Захисник і його процесуальне становище.
12. Експерт і спеціаліст у кримінальному провадженні, відмінність в їхньому процесуальному становищі.
13. Свідок, його права та обов'язки. Особи, які не можуть бути допитані як свідки.
14. Належність, достовірність, достатність і допустимість доказів.
15. Показання як джерело доказів у кримінальному провадженні.
16. Речові докази, строки і порядок їх зберігання.
17. Документи, як джерела доказів.
18. Висновок експерта і його доказове значення.
19. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик: процесуальний порядок.
20. Привід як захід забезпечення кримінального провадження.
21. Тимчасовий доступ до речей і документів.
22. Тимчасове вилучення майна: підстави та процесуальний порядок проведення.
23. Арешт майна: підстави, мета, строки.
24. Запобіжні заходи: види, процесуальний порядок застосування та загальна характеристика.
25. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду за підозрою у вчиненні злочину: процесуальний порядок та строки.
26. Затримання уповноваженою службовою особою особи, яка вчинила кримінальний проступок: процесуальний порядок та строки.
27. Особливості розслідування кримінальних проступків.
28. Особливий режим кримінального провадження в умовах воєнного стану.
29. Початок та місце провадження досудового розслідування.
30. Строки дізнання і досудового слідства, порядок їх продовження.
31. Особливості спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень.
32. Допит: поняття, види та процесуальний порядок.

- 33. Пред'явлення для впізнання та його види.
- 34. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку.
- 35. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду.
- 36. Ексгумація трупа, підстави і процесуальний порядок її проведення.
- 37. Слідчий експеримент.
- 38. Освідчування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідчування.
- 39. Експертиза та підстави її проведення.
- 40. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, підстави проведення.
- 41. Поняття, підстави та випадки повідомлення про підозру.
- 42. Поняття, підстави і умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування.
- 43. Загальні засади міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві.
- 44. Кримінальне провадження на підставі угод.
- 45. Форми закінчення досудового розслідування: види та загальна характеристика.

КРИМІНАЛІСТИКА

1. Наука криміналістика: предмет, система, функції та завдання.
2. Поняття та сутність криміналістичної ідентифікації та діагностики. Стадії криміналістичної ідентифікації матеріально фіксованих відображень.
3. Поняття, система та завдання криміналістичної техніки як розділу криміналістики.
4. Поняття та система криміналістичного документознавства.
5. Поняття слідів запаху. Використання одорологічної інформації під час розслідування кримінальних правопорушень.
6. Поняття та сутність слідчої ситуації, тактичного рішення слідчого, тактичного ризику.
7. Поняття та завдання одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб.
8. Поняття та сутність криміналістичної характеристики кримінального правопорушення, її структура.
9. Поняття криміналістичної методики. Структура окремих методик розслідування кримінальних правопорушень.

ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА АТЕСТАЦІЮ

1. Після звільнення від окупації села Пасад-Покровське Херсонської області було виявлено три катівні, де найманці угруповання «Вагнера» утримували і катували людей з метою отримання відомостей стосовно розташування ЗС України. За попередньою інформацією місцевих мешканців у замкнених камерах виливали ув'язненим під ноги хлорний розчин, били їх струмом, придушували мішками.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду місця події на навчально-тренувальному полігоні «Місце допиту полонених (катівня)» за допомогою прийомів судово-оперативної фотографії.*

2. *Поняття судової фотографії. Прийоми судово-оперативної фотографії та їх характеристика.*

2. У серпні 2023 року під час окупації смт. Архангельське Високопільської територіальної громади військовослужбовці ЗС країни-агресора вбили місцеве подружжя фермерів у їх власному погребі на території домоволодіння. Під час проведення оперативно-розшукових заходів виявлено місце захоронення тіл двох загиблих – чоловіка та жінки.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо виявленого відбитку взуття на поверхні ґрунту навчально-тренувального полігону «Місце масового поховання».*

2. *Поняття слідів у трасології та їх класифікація. Механізм слідоутворення.*

3. Після отримання висновку судово-почеркознавчої експертизи про неможливість вирішення поставлених питань у зв'язку з не достатньою кількістю експериментальних зразків почерку та відсутністю вільних зразків підпису, слідчий вилучив записну книжку підозрюваної, відібрав ще експериментальних зразків і призначив повторну експертизу, направивши експерту ті ж самі матеріали і поставивши ті ж питання, але у іншу експертну установу.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду записної книжки підозрюваного.*

2. *Предмет, завдання та об'єкти техніко-криміналістичного дослідження документів.*

4. З метою отримання відомостей стосовно розташування ЗСУ, у м. Херсон виявили дві катівні для дітей, де відносно неповнолітніх вчиняли наступні дії: різали тіла дітей ножем, нагрівали метал і випалювали частину тіла, виводили на розстріл та стріляли поверх голови. Не давали води, практично не давали їжі, застосовували психологічний тиск.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце допиту полонених (катівня)».*

2. *Особливості огляду холодної зброї та слідів її застосування.*

5. Під час збройної агресії РФ проти України сержант А., механік-водій танку Т-90 однієї з військових частин держави-агресора, у складі механізованої колони прямував до м. Бровари Київської області. На дорогу поруч із колоною виїхав мікроавтобус Volkswagen Transporter, на якому були закріплені два білих прапори. А. спрямував танк на мікроавтобус і переїхав його. У мікроавтобусі загинули водій, вихователька дитячого садка та шість дітей у віці від 2 до 4 років.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду відповідно до обстановки місця події навчально-тренувального полігону «Обстріл цивільного транспорту під час евакуації».*

2. *Поняття та сутність тактичних прийомів, тактичних комбінацій, тактичних операцій.*

6. Під час збройної агресії РФ проти України лейтенант Т., льотчик штурмового авіаційного полку держави-агресора, виконуючи завдання поблизу смт. Пісочин Харківської області, побачив на трасі М-03 колону 11 автотранспортних засобів, на дахах яких білою фарбою було написано російською мовою: «Евакуация. Дети». Т. випустив по колоні некеровані ракети, після чого обстріляв її з бортових гармат. У результаті таких дій загинули вісімнадцять дітей шкільного віку та четверо дорослих, ще сорок дві дитини та шість дорослих були поранені.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо вогнепальної зброї із урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Обстріл цивільного транспорту під час евакуації».*

2. *Поняття, об'єкти і завдання судової балістики як галузі криміналістичної техніки.*

7. 10.02.2024 року правоохоронними органами було затримано гр. К. під час збуту гр. П. мемфетаміну у кількості 3 грама. Пізніше встановлено, що у гаражному приміщенні, яке належить гр. К. варять вказаний наркотик. У результаті обшуку цього приміщення, окрім емностей з хімічними речовинами було виявлено громадянина Т., який упакував у контейнери 30 ножів, 20 пістолетів, 10 гвинтівок та 2 ящики боєприпасів.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду відповідно до обстановки місця події навчально-тренувального полігону.*

2. *Тактичні положення огляду вогнепальної зброї, бойових припасів та слідів їх застосування.*

8. Перебуваючи у слідчому ізоляторі за підозрою у вчиненні тяжкого злочину, раніше судимі М., А. та К. імітували тяжке отруєння, у зв'язку з чим були переведені до лазарету, де захопили як заручників лікаря та трьох медичних сестер. Під загрозою вбивства заручників вони вимагали у представників влади 100 тис грн., зброю та автомобіль. На підтвердження своїх намірів М. наніс одній із заручниць удар ножем у черевну порожнину. Згодом, співробітникам спецзагону вдалося затримати М., А. та К. та звільнити заручників.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо місця захоплення заручників та нанесення удару ножем у черевну порожнину заручниці.*

2. *Визначити вид судової експертизи для встановлення ступеня та характеру ножового поранення, сформулювати питання експерту.*

9. Громадянки З. і В., святкуючи 20-ти річчя останньої, зустріли у кафе знайомих гр. К. і М. Продовжити свято вирішили на квартирі гр. М. Через певний час хлопці запропонували дівчатам вступити з ними у статевий зв'язок.

Коли вони відмовилися, гр. К. із застосуванням сили згвалтував гр. В., а гр. М., погрожуючи застосуванням фізичного насильства, згвалтував гр. З., яка була на два роки молодшою від гр. В. Після згвалтування гр. К. і М. заснули, а дівчата втекли з квартири та одразу звернулися із заявою до відділу поліції.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо матеріальних об'єктів, які підлягають вилученню з урахуванням особливостей навчально-тренувального полігону «Квартира».*

2. *Початковий етап розслідування згвалтувань.*

10. Лейтенант поліції П., знаходячись в приміщенні кімнати зберігання речових доказів, зірвав листки з куштів рослин коноплі, поклав їх до конверту та виніс з території відділу поліції. Того ж дня П. збув ці листки Ч. за 100 грн. Після чого П. та Ч. були затримані працівниками СБУ та Національної поліції. З'ясувалося, що такі дії П. вчиняв неодноразово і здобуті наркотичні засоби зберігав у себе вдома.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо наркотичних засобів відповідно до обстановки місця події навчально-тренувального полігону «Наркопритон».*

2. *Визначити матеріальні об'єкти, які підлягають фіксації та вилученню під час огляду місця події із урахуванням слідової інформації на навчально-тренувальному полігоні «Наркопритон». Визначити види судових експертиз, які слід провести у цій ситуації.*

11. 15.07.2024 близько 10:00 год. до поліції надійшло повідомлення про ракетний обстріл Харкова. Внаслідок влучання ракети частково пошкоджена будівля навчального закладу, прилеглі будинки та автомобілі громадян. Відомості внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду по факту ракетного обстрілу та вкажіть техніко-криміналістичні засоби фіксації огляду місця події з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце падіння снаряду».*

2. *Завдання, види огляду. Підготовка до проведення огляду.*

12. 15.05.2024, Раков погрожуючи ножем заволодів гаманцем з грошима в сумі 15300 гривень і золотою обручкою потерпілого. Того ж дня Раков був затриманий. Під час обшуку в його квартирі був виявлений саморобний ніж, квитанція про здачу до ломбарду обручки від 16.05.2024. Сам Раков під час допиту визнав факт заволодіння обручкою, проте заперечував факт використання ножа під час нападу й заволодіння гаманцем з грошима.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо виявлення та вилучення матеріальних об'єктів на навчально-тренувальному полігоні*

«Квартира».

2. Поняття, завдання, види обшуку. Підготовка до проведення обшуку.

13. Громадяни Н. і П. зустріли на пероні залізничного вокзалу гр. У., який вантажив у вагон поїзда Одеса-Київ ящики з комп'ютерної техніки (ноутбуки Asus TUF Gaming F16 FX608JH-RV032 Jaeger Gray). Погрожуючи пістолетом, вони забрали у гр. У. два ящики, пообіцявши повернути їх наступного дня, якщо останній сплатить їм 100000 грн. Наступного дня гр. У. передав зловмисникам необхідну суму, але комп'ютерну техніку не одержав, оскільки останні її продали, а гроші поділили між собою. Під час досудового розслідування гр. Н. і П. заперечували про свою причетність до вчиненого кримінального правопорушення, наголошуючи на тому, що потерпілий У. умисно обмовляє їх.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо комп'ютерної техніки на навчально-тренувальному полігоні «Квартира».

2. Використання ознак зовнішності людини під час розслідування кримінальних правопорушень.

14. Приватний підприємець П., надавши банку неправдиві відомості, отримав кредит на суму 1,5 млн. гривень. Вказану суму, отриману шляхом вчинення шахрайства з фінансовими ресурсами, він перевів у валюту, яку помістив на свій власний валютний рахунок у іншому банку. Повертати кредит банку він збирався з прибутків від господарської діяльності.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо огляду документів відповідно до обстановки навчально-тренувального полігону «Квартира».

2. Визначити предмет допиту гр. П.. Сформулюйте питання, що доцільно винести на вирішення почеркознавчої експертизи при дослідженні документів, наданих гр. П. до банківської установи для отримання кредиту.

15. У смт. Буча Київської області під час проведення слідчого експерименту за участю підозрюваного військовослужбовця рф з метою перевірки його показань за фактом розслідування злочину, передбаченого ч. 1 ст. 438 КК України (Порушення законів та звичаїв війни), було встановлено місце поховань 7 місцевих жителів, які були захороненні в загальному місці поховання, у період з 26.02.2022 по 09.03.2022. Місце поховання знаходиться поблизу місцевого кладовища с. Гореничі Київської області.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу цієї слідчої (розшукової) дії з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце масового поховання».

2. Визначити алгоритм дій слідчого, який проводить слідчий експеримент, після встановлення місця масового поховання. Визначити вид та учасників зазначеної слідчої (розшукової) дії.

16. Після ранкового ракетного обстрілу Київщини 10.02.2024 року, місцевими мешканцями виявлено вирву біля лісосмути на полі на околиці села Підгірка, а в метрах 100 згорівший легковий автомобіль. СОГ виїхала на огляд місця події.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду місця події з урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце падіння снаряду».

2. Предмет криміналістичної тактики. Поняття криміналістичної версії, її класифікація.

17. Петров, запрошений на день народження до свого знайомого Синьова, вживши спиртних напоїв, почав нецензурно висловлюватися, кидати в гостей посуд, битися. Слідчий з числа присутніх на вечірці 18 осіб допитав 7 свідків. Усі вони детально розповіли про хуліганські дії Петрова. Захисник заявив слідчому такі клопотання: 1) провести слідчий експеримент із Синьовим; 2) враховуючи, що Петров страждає психічним захворюванням, про що свідчить довідка психіатричної лікарні, призначити судово-психіатричну експертизу.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо місця вчинення хуліганських дій відповідно до обстановки на навчально-тренувальному полігоні «Квартира».

2. Визначити алгоритм проведення слідчого експерименту та відтворити події за участю Синьова.

18. Після звільнення від окупантів української території було виявлено катівню, у якій сидів прив'язаний непритомний до стільця гр. О. Після огляду гр. О лікарями, йому діагностували струс мозку, три поламаних ребра, численні гематоми і травми рук. Каткування порушили моторику рук та пальців, від побиття електрострумом уражені лицеві м'язи. Через тортури гр. О. не відчуває мізинець і великий палець лівої руки: нервові закінчення пальців рук попалені електричним струмом.

Завдання:

1. Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду (виявлених слідів) із урахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Місце допиту полонених (катівня)».

2. Поняття, види та етапи допиту.

19. Громадяни Л., Б. та С. зорганізувалися для вчинення нападів на громадян у стійке злочинне об'єднання. Для залякування вони застосовували

пістолет «ТТ», у якому була зламана бойова пружина, через що він був непридатний для стрільби. Не ховаючи свою зовнішність від сторонніх осіб, вони вчинили п'ять нападів, під час яких відбирали мобільні телефони, годинники, ювелірні прикраси та гроші. Під час допиту усі потерпілі зазначали, що можуть впізнати осіб, які незаконно заволоділи їх майном.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду пістолета «ТТ».*
2. *Назвати види пред'явлення для впізнання у цій ситуації та тактичні особливості їх проведення.*

20. Під час огляду тіла трупа, виявленого з ознаками насильницької смерті, було виявлено чотири волосини тваринного походження. Через деякий час було затримано підозрюваного К., у якого була собака. Слідчий хотів відібрати зразки волосся собаки, але підозрюваний відмовився.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду трупа відповідно до обстановки навчально-тренувального полігону «Квартира».*
2. *Визначити тактику відібрання зразків волосся у тварин.*

21. Під час митного огляду в аеропорту «Бориспіль» у гр. К., який відлітав до м. Амстердам, було виявлено пістолет «Браунінг» та п'ять набоїв до нього. Працівники аеропорту викликали слідчо-оперативну групу. На місці події слідчий вилучив виявлений пістолет та набої до нього.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо вилучення зброї та набоїв?*
2. *Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про вилучені об'єкти: пістолет та набої.*

22. Прибувши на місце вчинення крадіжки з магазину «Пятачок» СОГ розпочала огляд. Визначивши межі огляду і огородивши прилеглу до магазину територію, оперативний працівник провів фотофіксацію місця події, оскільки спеціаліст-криміналіст до огляду слідчим не залучався. Потім оперативний працівник оглянув місце проникнення до магазину – вікно, виявив там слід папілярного візерунку і вилучив його.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду та за допомогою засобів криміналістичної техніки вилучити слід папілярного візерунку на навчально-тренувальному полігоні «Магазин».*
2. *Методи виявлення, фіксації і вилучення слідів рук людини.*

23. 03.01.2024 о 23:50 год. надійшло повідомлення до поліції від гр. О., про те, що повернувшись додому з роботи, виявила у кімнаті свого співмешканця, який лежав на підлозі без ознак життя зі слідами крові в районі живота. Гр. О.

викликала бригаду швидкої медичної допомоги, які зафіксували смерть. На місце події виїхала СОГ. Сусідка розповіла, що цього дня, близько 17:00 год. бачила як до гр. О. завітали два невідомих їй чоловіка.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду місця події поєднаного із оглядом трупа відповідно до обстановки навчально-тренувального полігону «Квартира».*
2. *Типові слідчі ситуації на початковому етапі розслідування вбивств.*

24. Оперативні співробітники отримали інформацію, що гр. Б., за місцем свого проживання займається скупкою марихуани у студентів з Пакистану та збуває її мешканцям м. Києва та Київської області. Перебуваючи біля свого будинку оперативні працівники побачили, як гр. Б. отримує пакет від студента з Пакистану та передає йому гроші, після чого вони затримали Б. та студента.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду наркотичних засобів.*
2. *Огляд місця події. Етапи, стадії та методи огляду місця події.*

25. О 13:15 год. на 20 км. Одеського шосе водій Я., керуючи автомобілем ВАЗ-2106, д.н. 419-45 КВ, вчинив наїзд на пішохода К., який від отриманих ушкоджень помер на місці. Зі слів єдиного свідка встановлено, що після пригоди, водій Я. зупинився, підійшов до пішохода, поворушив його і з місця вчинення злочину зник.

Завдання:

1. *Сформувати фрагмент описової частини протоколу огляду місця події (щодо виявлених слідів) відповідно до обстановки навчально-тренувального полігону «Місце дорожньо-транспортної пригоди».*
2. *Поняття та види слідчого експерименту, тактичні положення його проведення.*

26. У селі Шевченкове Миколаївської області слідчий, керуючись статтею 615 КПК України самостійно поїхав на огляд місця крадіжки з магазину «Харчі». Здійснив безперервну відеозйомку місця події на власний телефон і сказав потерпілій – власниці магазину, з'явитися до управління поліції району на наступний день для оформлення протоколу та проведення її допиту.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду на навчально-тренувальному полігоні «Магазин» за допомогою прийомів судово-оперативної фотографії.*
2. *Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час початкового етапу розслідування крадіжок.*

27. 15.02.2025 о 09:45 год. слідчим під час огляду місця події у гр. К. вилучено нарізну вогнепальну зброю, яка зберігалася у нього без дозволу. Того

ж дня о 16:00 год. вилучена зброя була направлена на експертизу. Відомості про вчинене кримінальне правопорушення були внесені до ЄРДР 16.02.2024 о 01:03 год.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо вилучення зброї?*

2. *Визначити види судових експертиз, які слід провести для встановлення фактичних даних про вилучену зброю. Визначити види обліків, за якими доцільно перевірити вилучену зброю та сформулювати мету такої перевірки.*

28. О 18:35 год. на вул. Святославська біля залізничної колії станції Вишневе було здійснено грабіж гр. Т. Внаслідок нападу він отримав тілесні ушкодження у голову і був доставлений до лікарні № 2 каретою швидкої допомоги. По дорозі до лікарні гр. Т. розповів фельдшеру про обставини нападу і що нападником був його знайомий гр. П, після чого потерпілий помер. Цю розповідь фельдшер записав на свій мобільний телефон і передав слідчому. Слідчий прийняв рішення про затримання особи, на яку вказав потерпілий.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо із описанням слідової картини з метою виявлення, фіксації та вилучення слідів грабежу.*

2. *Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування грабежів.*

29. Продавець магазину «Троянда» привласнювала систематично грошові кошти із продажу товарів. Власник магазину виявила недостачу на загальну суму 28226 гривень. Зазначену суму продавець зберігала у шафі магазину. Слідчий вирішив здійснити огляд з метою виявлення речових доказів.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо грошових купюр за допомогою засобів криміналістичної техніки із врахуванням обстановки навчально-тренувального полігону «Магазин».*

2. *Особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій під час початкового етапу розслідування крадіжок.*

30. Завідувач аптеки гр. К. продав наркотично залежному гр. У. без рецепту лікарський засіб «Кодарін» у кількості 1500 шт. блістерів по 10 таблеток, які містять у своєму складі наркотичний засіб – кодеїн. Після продажу зазначеного засобу завідувач аптеки був затриманий батьками гр. У.

Завдання:

1. *Скласти фрагмент описової частини протоколу огляду щодо об'єктів, які підлягають вилученню під час обшуку із урахуванням особливостей навчально-тренувального полігону «Наркопритон».*

2. *Визначити способи їх упакування.*

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Нормативно-правові акти та їх коментарі:

1. Дисциплінарний статут Збройних Сил України: затверджено Законом України від 24 березня 1999 р. № 551-XIV. URL:
2. Додаткова конвенція про скасування рабства, работоргівлі та інститутів і звичаїв, подібних до рабства. Женева, 7 вересня 1956 року. (ст. 7). URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/140716_529193
3. Європейська Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод. Римі 4 листопада 1950 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
4. Женевська конвенція (IV) про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 року (Ст. 34) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text.
5. Загальна декларація прав людини, яка прийнята і проголошена Резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text.
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>.
7. Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20.05.1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>.
8. Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації» від 05.07.2012 № 5073-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17#Text>
9. Закон України «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» від 29.09.1999 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-14#>
10. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання правового режиму на тимчасово окупованій території України» від 21.04.2022 р. № 2217-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2217-20#Text>
11. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення кримінальної відповідальності за колабораційну діяльність» від 03.03.2022 р. № 2108-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2108-20#Text>
12. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення забороненої інформаційної продукції» від 03.03.2022 р. № 2110-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2110-20#Text>.
13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» від 11.04.2024 р. № 3633-IX. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3633-20#Text>

14. Закон України «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» від 24.06.2004 р. № 1868-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1868-15#Text>

15. Закон України «Про всеукраїнський референдум» від 26.01.2021 р. № 1135-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-20#Text>.

16. Закон України «Про громадянство України» від 18.01.2001 р. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>

17. Закон України «Про гуманітарну допомогу» від 22.10.1999 р. № 1192-XIV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v3835342-99>

18. Закон України «Про державне регулювання видобутку, виробництва і використання дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння та контроль за операціями з ними» від 18.11.1997 № 637/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/637/97-%D0%B2%D1%80#Text>

19. Закон України «Про державний кордон України» від 04.11.1991 р. № 1777-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12#Text>

20. Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» від 04.03.1998 р. № 160/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160/98-%D0%B2%D1%80#Text>

21. Закон України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації» від 23.02.2006 р. № 3475-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3475-15#Text>

22. Закон України «Про державну службу» від 10.12.2015 № 889-VIII.

23. Закон України «Про державну таємницю» від 21.09.1999 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>

24. Закон України «Про електронні комунікації» від 16.12.2020 р. № 1089-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>

25. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 р. № 1207-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>

26. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.

27. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII.

28. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>

29. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 6.12.2019 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n891>

30. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text>

31. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-

телекомунікаційних системах» від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#top>

32. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 р. № 1645-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>

33. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

34. Закон України «Про контррозвідувальну діяльність» від 26 грудня 2002 р. № 374-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text>

35. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 1.06.2000 р. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

36. Закон України «Про медіа» від 13.12.2022 р. № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>

37. Закон України «Про мисливське господарство та полювання від 22.02.2000 № 1478-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14#Text>

38. Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» від 21.10.1993 р. № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#top>

39. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15.02.1995 р. № 60/95-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>.

40. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>

41. Закон України «Про оборону України» від 06.12.1991 р. № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#top>

42. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

43. Закон України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» від 15.07.2021 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1689->

44. Закон України «Про охорону дитинства» № 2402-III від 26.04.2001 р. (ст. 21) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>

45. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 р. № 962-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>.

46. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

47. Закон України «Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин» від 12 липня 2018 р. № 2505-VIII (ст. 1) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2505-19#top>.

48. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>.

49. Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» від 11.12.2003 р. № 1382-IV (ст.ст. 2 та 3) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>

50. Закон України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 р. № 2573-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>

51. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від .2001 № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
52. Закон України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей» від 26 січня 2022 р. № 2010-IX (ст. 2) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2010-20#Text>.
53. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11.07.2002 №
54. Закон України «Про статус народного депутата України» від
55. Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 № 2894-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text>
56. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: Затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95>.
57. Кодекс законів про працю. Затверджений Законом України № 322-VIII від 10 грудня 1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
58. Кодекс України про надра: Закон від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР. Дата оновлення: 01.02.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
59. Конвенція про права дитини Генеральної Асамблеї ООН. 1959 р. Редакція зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
60. Конвенція про рабство від 25 вересня 1926 року із змінами, внесеними Протоколом від 7 грудня 1953 року. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/141093_141093;
61. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами від 11 травня 2011 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001-11#Text
62. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства. Ланцароте, 25 жовтня 2007 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
63. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
64. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. № 2341-III. URL :
65. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 34/146 від 17 грудня 1979 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text
66. Міжнародна конвенція про захист усіх осіб від насильницьких зникнень від 20.12.2006 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_l54#Text
67. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права. Прийнято 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН (ст. 9) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

68. Наказ Служби безпеки України «Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю» від 23.12.2020 р. №383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>.

69. Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: Затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 р. № 770. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-%D0%BF>.

70. Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів : Постанови Кабінету Міністрів України № 461 від 13.04.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/461-2011-%D0%BF#Text>.

71. Положення про корабельну службу у Військово-Морських Силах Збройних Сил України : затверджено Наказом міністра оборони України від 25 листопада 2003 р. № 415. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1170->

72. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення» від 12.12.1994 № 827. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-94-%D0%BF#Text>

73. Постанова Кабінету Міністрів України «Про підтримку окремих категорій населення, яке постраждало у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України» від 16.04.2022 р. №457. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/457-2022-%D0%BF#Text>.

74. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про деякі питання застосування законодавства про відповідальність за ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів» від 8.10.2004 р. № 15. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-99>

75. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства про відповідальність за окремі злочини у сфері господарської діяльності» від 25.04.2003 р. № 3. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va003700-03#Text>

76. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства про кримінальну відповідальність за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом» від 15 квітня 2005 р. № 5. URL : <http://www.scourt.gov.ua>.

77. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями» № 13 від 23 грудня 2005 р. (п. 9). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05#Text>

78. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи» від 07.02.2003 р. №2. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>.

79. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про хабарництво» від 26.04.2002 р. №5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text>.

80. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову практику у справах про контрабанду та порушення митних правил» від 3.06.2005 р. № 8. URL : <http://www.scourt.gov.ua>.

81. Постанова Пленуму Верховного суду України «Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля» від 10.12.2004 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04#Text>.

82. Постанова Пленуму Верховного суду України «Про судову практику у справах про злочини проти власності» № 10. від 6 листопада 2009 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#Text>

83. Правила судово-медичного визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України № 6 від 17.01.1995 р. і зареєстрованих Міністерством юстиції України 26.07.1995 р. під № 255/791. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0255-95#Text>

84. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» від

85. Закон України «Про державний кордон України» від 4.11.1991 року №

86. Закон України «Про Державну прикордонну службу України» від 3.04.2003 року № 661-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>.

87. Закон України «Про Збройні Сили України» від 6.12.1991 року №

88. Закон України «Про Національну гвардію України» від 13.03.2013 року № 876-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>.

89. Закон України «Про оборону України» від 6.12.1991 року № 1932-XII.

90. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 року № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

91. Закон України «Про Службу безпеки України» від 25.03.1992 року №

92. Резолюція 47/133 Генеральної Асамблеї ООН «Декларація про захист усіх осіб від насильницького зникнення» від 18 грудня 1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_225#top

93. Резолюція № 1900 Парламентської Асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) «Дефініція політичного в'язня» від 03.10.2012 р. URL: <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.sp?fileid=19150&lang=en>.

94. Римський статут Міжнародного кримінального суду. м. Рим, 17 липня 1998 р. Ратифіковано із заявами Законом України № 3909-IX від 21.08.2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

95. Статут внутрішньої служби Збройних Сил України : затверджено Законом України від 24 березня 1999 р. № 548-XIV. URL:

96. Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України: затверджено Законом України від 24 березня 1999 р. № 550-XIV. URL:

97. Стройовий статут Збройних Сил України: затверджено Законом України від 24 березня 1999 р. № 549-XIV. URL:

98. Указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 р. №64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022>.

99. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України» від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0005525-20#Text>

100. Указ Президента України «Про часткову мобілізацію» від 17.03.2014 р. №303/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303/2014>.

Основна та додаткова література:

101. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко [та ін.]; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.

102. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. - 10-те вид., переробл. та доповн. К.: Юридична думка, 2018. 1360 с.

103. Новели кримінального законодавства України, прийняті в умовах воєнного стану : наук.-практ. комент. / А. А. Вознюк, О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, С. С. Чернявський та ін.; за ред. А. А. Вознюка, Р. О. Мовчана, В. В. Чернея. Київ : Норма права, 2022. 278 с.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Нормативно-правові акти та їх коментарі

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : прийнята 4 лист. 1950 р. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004

2. Конвенція про поводження з військовополоненими (Женевська конвенція III) від 12 серпня 1949 року. *Верховна Рада України* URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU49007 IV>

3. Конвенція про закони і звичаї війни на суходолі та додаток до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі від 18 жовтня 1907 року. *Верховна Рада України* URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_222#Text

4. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17 липня 1998 року. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

5. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>

6. Про Службу безпеки України : Закон України від 25 берез. 1992 р. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 27. Ст. 382. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>
7. Про інформацію : Закон України від 02 жовт. 1992 р. № 2657-XII. *Верховна Рада України* URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
8. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 груд. 1993 р. № 3781-XII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
9. Про звернення громадян : Закон України від 02 жовт. 1996 р. № 393/96-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
10. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
11. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 року № 1207-VII *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
12. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
13. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2014 р. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>
14. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700-VII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
15. Про Національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
16. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 лист. 2015 р. № 794-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>
17. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
18. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 2 чер. 2016 р. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
19. Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях: Закон України від 15 січня 2018 року № 2268- VIII. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2268-19#Text>
20. Про Бюро економічної безпеки України : Закон України від 28 січ. 2021 р. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

21. Про введення воєнного стану в Україні». Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

22. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: наказ Генеральної прокуратури України, МВС України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

23. Про порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: наказ МВС України, МОЗ України від 06 черв. 2016 р. № 612/679. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-16#Text>

24. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 черв. 2017 р. № 570. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0918-17>

25. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07 лип. 2017 р. № 575. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

26. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 20 трав. 2020 р. № 405. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0491-20>

27. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення : затв. наказом Офісу Генерального прокурора від 30 черв. 2020 р. № 298. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#Text>

28. Порядок ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події, затвердженим наказом МВС України від 08.02.2019 р. № 100. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0223-19#Text>

29. Про затвердження Порядку взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України : наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я, Офісу Генерального прокурора від 09.03.2022 № 177/450/46. *Верховна Рада України* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17#Text>

Основна та додаткова література:

30. Кримінальний процес України: у питаннях і відповідях: навч. посіб. / авт. кол.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, доц. Т.Г. Фоміної. Харків: ХНУВС, 2021. 300 с.

31. Кримінальний процес : підручник / М.Й. Кулик, О.Ю. Хабло, М.Я. Никоненко та ін.; за заг. ред. Д.П. Письменного, Л.Д. Удалової, С.С. Чернявського. – Київ : ЦУЛ, 2025. 872 с.

32. Дізнання в Національній поліції: навч. посіб. / кол. авт.: О.П. Бойко, Н.С. Бублик, В.В. Бурлака та ін.; за заг. ред. М.С. Цуцкірідзе; МВС України, Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ; Голов. слідче упр. Нац. поліції України. Дніпро; Київ: ДДУВС: 7БЦ, 2022. 316 с.

33. Досудове розслідування : навч. посіб. / Д.П. Письменний, О.В. Римарчук, Г.М. Степанова та ін. Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2023. 308 с.

34. Доказове право: підручник. Київ: Правова Єдність: Алерта, 2022. 447 с.

35. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Незаконне позбавлення волі та катування / Пашковський М.І., Крапивін Є.О, Яворська В.В., та ін. Київ, 2023. 106 с.

36. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина: Пашковський М.І., Крапивін Є.О, Яворська В.В., та ін. Київ, 2023. 110 с.

КРИМІНАЛІСТИКА

Нормативно-правові акти та їх коментарі

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції України, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини під час воєнного стану на території України: Затверджений спільним наказом МВС, МОЗ та ОГП від 09.03.2022 № 177/450/46. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0317-22#n7>.

5. Про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція Ради Європи від 04.11.1950 р. (зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11.05.1994 р., Протоколом № 14 від 13.05.2004 р.). *Верховна Рада України.* URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Верховна Рада України.* URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/stru>.

7. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

8. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Затверджена наказом МВС України від 07.07.2017 р. № 575. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>.

9. Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: Затверджена наказом МВС України від 27.04.2020 р. № 357. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>.

10. Інструкція з організації функціонування криміналістичних обліків експертної служби МВС України: Затверджена наказом МВС України від 10.09.2009 р. № 390. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0963-09>.

11. Інструкція про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події: Затверджена наказом МВС України від 03.11.2015 р. № 1339. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/l378204>.

12. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: Затверджена наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

13. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи: Затверджена наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.01.1995 р. № 6. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95>.

14. Положення про єдину інформаційну систему Міністерства внутрішніх справ: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 14.11.2018 р. № 1024. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2018-%D0%BF#n124>.

15. Порядок взаємодії між органами та підрозділами Національної поліції, закладами охорони здоров'я та органами прокуратури України при встановленні факту смерті людини: Затверджений спільним наказом МВС, МОЗ та Генеральної прокуратури від 29.09.2017 р. № 807/1193/279. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-17>.

16. Порядок обліку фактів звернення та доставлення до закладів охорони здоров'я осіб у зв'язку із заподіянням їм тілесних ушкоджень кримінального характеру та інформування про такі випадки органів і підрозділів поліції: Затверджений наказом МВС України, Міністерства охорони здоров'я України від 06.07.2016 р. № 612/679. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1051-16>.

Основна та додаткова література:

17. The basics of criminalistic: educational manual / Antoshchuk A., Myrovska A., Sakovskyi A. and others. Kyiv: FOP Maslakov, 2018. 82 p.

18. The basics of criminalistic: practical manual / Myrovska A., Samodin A., Tsymbaliuk T., Piaskovskyi V. and other; under the general editorship of A. Myrovska. Kyiv: Osvita Ukrainy, 2021. 148 p.

19. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в 2-х частинах. Частина 1: Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка / Б.Є. Лук'янчиков, Є.Д. Лук'янчиков, С.Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського. 2017. 374 с.

20. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в двох частинах. Частина 2: Криміналістична тактика. Методика розслідування / Б. Є. Лук'янчиков, Є. Д. Лук'янчиков, С. Ю. Петряєв. Київ: Нац. тех. ун-т України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського. 2017. 474 с.

21. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / К. О. Чаплинський, О. В. Лускатов, І. В. Пиріг та ін. 2-е вид, перероб. і допов. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 480 с.

22. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 1 / Ю. В. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 456 с.

23. Криміналістика: підручник: у 2 т. Т. 2 / Ю. В. Шепітько, В. А. Журавель, В. О. Коновалова та ін. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків : Право, 2019. 328 с.

24. Криміналістика : підручник / [В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Право, 2020. 752 с.

1. Використання електронних (цифрових) доказів у кримінальних провадженнях : метод. рек. / М. В. Гребенюк, В. Д. Гавловський, М. В. Гуцалюк, В. Г. Хахановський та ін. Київ, 2017. 76 с.

2. Виявлення ознак підробки документів під час їх перевірки працівникам Національної поліції України: практичний посібник / Ананьїн О. В, Білоус І. В., Мирковська А. В. та інш.; за заг. ред. В. В. Чернея, О. Г. Рувіна, С. Г. Кримчука, 2021. 124 с.

3. Галаган В. І., Козак О. В. Процесуальний порядок і тактика отримання зразків для експертизи у кримінальному провадженні України : монографія. Краматорськ : ТОВ «Каштан», 2015. 223 с.

4. Глосарій балістичних, вибухотехнічних та тактико-технічних термінів (з метою використання при виявленні, фіксації та вилученні криміналістично значимої інформації в умовах антитерористичної операції) : спеціалізований словник / С. В. Албул, Д. С. Афонін. Одеса : ОДУВС, 2017. 83 с.

5. Головка М. Б., Осипенко І. П. Обшук (юридико-психологічні аспекти організації та проведення) : навч.-метод. посіб. Чернігів : Чернігівський нац. технолог. ун-т, 2015. 126 с.

6. Експертизи у судочинстві України : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. В. Г. Гончаренка, І. В. Гори ; наук. ред. В. А. Колесник. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 504 с.
7. Калюга К. В. Мистецтво здобувати та використовувати інформацію щодо особи злочинця. Київ : Право. 2019. 256 с.
8. Калюга К. В. Окрема криміналістична теорія про зовнішні ознаки та властивості особи злочинця : монографія. Запоріжжя : КСК-Льянс, 2017. 296 с.
9. Клименко Н. І. Загальна теорія судової експертології : монографія. Тернопіль : Вид-во «Крок», 2018. 262 с.
10. Кофанов А. В., Кобилянський О. Л. Теорія і практика криміналістичного дослідження холодної зброї : методичні рекомендації. Київ : УкрДГРІ, 2013. 56 с.
11. Криміналістичне забезпечення виявлення та розслідування злочинів : монографія / за ред. В. В. Тіщенка. Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2018. 430 с.
12. Криміналістична тактика : навч. посіб. / за ред. М. А. Погорецького, Д. Б. Сергєєвої. Київ : Алерта, 2016. 244 с.
13. Методика розслідування окремих кримінальних правопорушень (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / Г. П. Власова, Г. О. Ганова, В. М. Гусаров та ін. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2015. 146 с.
14. Мировська А. В., Патик Л. Л. Роль деяких учасників слідчо-оперативної групи в діяльності щодо збору криміналістично значущої інформації під час огляду місця події. *Підприємництво, господарство і право*. № 10. 2018. С. 204-209.
15. Мотлях О. І. Поліграф : наукова природа походження, нормативно-правове регулювання та допустимі межі застосування : монографія. Київ : Освіта України, 2012. 394 с.
16. Настанови з вибухової безпеки та з надання першої медичної допомоги: метод. рекомендації / М. С. Туркот, О. І. Ізотов, А. В. Столітній. Київ : Офіс ГПУ України, 2022. 40 с.
17. Нарізна мисливська та багатоцільова вогнепальна зброя, виготовлена на базі автомата Калашникова : судово-балістичний довідник / О. С. Соколов, О. В. Грищенко. Київ, 2017. 137 с.
18. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Розслідування насильницького задоволення статевої пристрасті неприродним способом, вчиненого щодо малолітньої особи : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. М. Чорноус. Вінниця : ТОВ «Твори», 2018. 292 с.
19. Огляд місця події. Процесуальні дії при розслідуванні окремих кримінальних порушень. Актуальне законодавство та практика. Петков С. В., Журавльов Д. В., Дрозд О. Ю., Дрозд В. Г. Видавництво: ЦУЛ, 2021. 368 с.
20. Огляд трупа, пов'язаний з ексгумацією, у кримінальному провадженні України : навч. посіб. / В. І. Галаган, М. Й. Кулик, Н. С. Моргун, Ю. В. Терещенко. Київ, 2018. 112 с.
21. Організація і тактика одночасного допиту двох чи більше вже допитаних осіб : навч. посіб. / С. С. Чернявський, О. О. Алексєєв, І. А. Жалдак та ін. Київ : НАВС, 2016. 66 с.

22. Організація і тактика розслідування вбивств через необережність : монографія / А. В. Іваниця, М. М. Єфімов. Дніпро : Ліра ЛТД, 2017. 148 с.
23. Організація початкового етапу досудового розслідування кримінальних правопорушень : збірник матеріалів практики / О. З. Гладун, В. П. Стадник, О. В. Яковлев, С. В. Янчишин. Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2018. 68 с.
24. Основи судової експертизи : навчальний посіб. для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. Харків : Право, 2016. 928 с.
25. Особливості використання обліків та автоматизованих інформаційних систем при розслідуванні кримінальних правопорушень : метод. рекомендації / В. Г. Хахановський, Д. В. Дабіжа, В. В. Пясковський. Київ: 2017. 37 с.
26. Особливості криміналістичного дослідження рукописів, виконаних у незвичних умовах : метод. рекомендації / Л. М. Белова, І. В. Білоус, О. В. Шведова. Київ, 2017. 43 с.
27. Отрошенко В. А., Теслюк О. С. Експертиза відео-, звукозапису. Види досліджень. Особливості призначень : інформаційний лист. Київ : ДНДЕКЦ МВС; Херсонський НДЕКЦ МВС, 2018. 7 с.
28. Пам'ятка слідчому щодо проведення огляду трупа на місці події / Я. В. Фурман, Л. Т. Котляренко. Київ, 2017. 46 с.
29. Патик А.А., Патик Л.Л. Вимоги до зразків для порівняльного дослідження, що надаються для ідентифікації особи за почерком // Теорія та практика судово-експертної діяльності [Текст] : матеріали VIII А437 міжвідом.наук.-практ. конф. (Київ, 27 листоп. 2019 р.) : у 2 ч. / [редкол.: С. С. Чернявський, А. А. Саковський, Б. Є. Білозьоров, В. М. Атаманчук та ін.]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2019. С. 321-323.
30. Пиріг І. В. Теоретико-прикладні проблеми експертного забезпечення досудового розслідування: монографія. Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2015. 432 с.
31. Процесуальний порядок та тактичні особливості здійснення слідчих (розшукових) дій : наук.-метод. рекомендації / В. В. Кікінчук, К. Л. Бугайчук, В. О. Малярова, Т. П. Матюшкова. Харків : ХНУВС. 2018. 101 с.
32. Психофізіологічні дослідження з використанням поліграфа в практиці розслідування злочинів : метод. рекомендації / О. І. Мотлях, В. Л. Костюк, Д. В. Куценко. Київ : Освіта України, 2016. 73 с.
33. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень : навчальний посібник / В. В. Пясковський, С. С. Чернявський, П. Є. Антонюк та ін. ; за загальною редакцією В. В. Пясковського. К. : 7БЦ, 2022. 256 с.
34. Свобода Є. Ю. Судове почеркознавство : запитання та відповіді : навчальний посіб. Київ : УкрДГРІ, 2014. 192 с.
35. Сімакова-Єфремян Е. Б. Комплексні судово-експертні дослідження : теорія та практика : монографія. Харків : Право, 2016. 456 с.

36. Стлітній А. В. Електронне кримінальне провадження : передумови виникнення, сучасний стан та перспективи розвитку : монографія. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2016. 724 с.
37. Судова балістика : практичні аспекти : навч. посіб. / В. В. Арешонков, А. В. Кофанов, О. Л. Кобилянський ; за ред. П. Д. Біленчука. Київ : УкрДГРІ, 2016. 408 с.
38. Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О. Г. Рувіна. Київ : Вид-во Ліра-К, 2019. 424 с.
39. Сучасні методи досудового розслідування кримінальних правопорушень : підручник / О. М. Цільмак, О. Є. Користін, О. М. Засць та ін. Одеса : Фенікс, 2017. 352 с.
40. Участь спеціаліста в огляді місця події : довідник. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 128 с.
41. Участь спеціаліста-криміналіста під час проведення окремих слідчих (розшукових) дій : навчальний посіб. / Є. Ю. Свобода, А. В. Кофанов, А. В. Самодін та ін. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 432 с.
42. Черниченко І. В. Застосування відеоконференції у кримінальному провадженні України : теорія і практика : монографія / за ред. О. П. Кучинської. Київ : Алерта, 2015. 272 с.
43. Шевченко О. В. Використання спеціальних товарознавчих знань у кримінальному провадженні : монографія / під заг. ред. О. О. Садченко. Київ : Талком, 2018. 245 с.
44. Щодо особливостей організації і проведення слідчих (розшукових) дій під час розслідування нападів (обстрілів) на цивільне населення та об'єкти цивільної інфраструктури / пам'ятка. Київ : Офіс ГПУ України, 2022. 9 с.
45. Юсупов В. В. Криміналістика в Україні у XX–XXI століттях : монографія. Київ : ФОП Маслаков, 2018. 556 с.

Інформаційно-довідкові системи, автоматизовані робочі місця, мультимедійні навчальні посібники, дистанційні курси

1. Автоматизоване робоче місце слідчого : інформаційно-довідкова програма / Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://www.naiau.kiev.ua/arm/slidch_new/start.html.
2. Інформаційне забезпечення органів Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, В. Г. Хахановський, В. М. Смаглюк. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/books/inform_zabezpechennia/index.html.
3. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, О. Є. Пакриш, В. В. Підвисоцький. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/info/autors.html.
4. Криміналістика : дистанційний курс навчання / А. О. Антошук, В. В. Пясковський, Ю. М. Черноус та ін. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://dn.naiau.kiev.ua/login/index.php>.

5. Криміналістика : мультимедійний підручник / О. О. Алєксєєв, В. В. Пясковський, А. В. Іщенко та ін. Київ, 2016. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://arm.naiau.kiev.ua/books/kruminalist/index.html>.
6. Методика розслідування злочинів : дистанційний курс навчання / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Самодін та ін. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://dn.naiau.kiev.ua/login/index.php>.
7. Особливості розслідування окремих видів злочинів : мультимедійний навч. посіб. / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Мировська та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://arm.naiau.kiev.ua/books/orovz/index.html>.
8. Робоче місце експерта з трасологічних досліджень : навч. інформ.-довідкова програма. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/arm/arm_trasolog/index.html.
9. Слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні : мультимедійний навч. посіб. / О. А. Осауленко, Г. М. Степанова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/books/slidchi_rozdii/index.html.
10. Криміналістичне дослідження металюної холодної зброї : мультимедійний навч. посіб. Київ, 2015. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : <https://arm.naiau.kiev.ua/books/xolodna-zbroya/index.html>.
11. Судове почеркознавство : мультимедійний навч. посіб. / Є. Ю. Свобода, К. П. Ключник. Київ, 2015. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/books/sudove_pocherkoznavstvo/avtoru.html.
12. Участь спеціаліста в огляді місця події : довідник : практичний посіб. Київ, 2018. *Національна академія внутрішніх справ*. URL : https://arm.naiau.kiev.ua/books/dovidnyk_ohliadmp/index.html.

Інформаційні ресурси вивчення дисципліни

1. Офіційний вебпортал парламенту України «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>
3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua>
6. Офіційний веб-сайт Національної поліції. URL: <https://npu.gov.ua/>
7. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <https://www.gp.gov.ua/>
8. Офіційний веб портал судової влади в Україні. URL: <https://court.gov.ua/>
9. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>

10. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
11. Рішення щодо України, винесені Європейським судом з прав людини. URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
12. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
14. Повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева). URL: [https://www.ebk.net.ua/Бібліотека ДДУВС](https://www.ebk.net.ua/Бібліотека_ДДУВС). URL: <https://dduvs.edu.ua/biblioteka/>
15. Бібліотека ДонДУВС. URL: <https://dnuvs.ukr.education/viddily-ta-viddilennya/zagalna-biblioteka>
16. Бібліотека ЛьвДУВС. URL: <https://www1.lvduvs.edu.ua/elektronnyi-kataloh>.
17. Бібліотека НАВС. URL: <https://dn.navs.edu.ua/mod/url/view.php?id=798&lang=en>
18. Бібліотека ОДУВС. URL: https://oduvs.edu.ua/department/zahalna_biblioteka
19. Бібліотека ХНУВС. URL: <https://lib.univd.edu.ua/>
20. Платформа обміну знаннями ЄСПЛ-KS. URL: https://ks.echr.coe.int/uk/web/echr-ks/?fbclid=IwY2xjawItGZBleHRuA2FlbQIxMAABHbTIRFbRYRqZjQ6B8CtwEGGSsj4QnSOI4e0EFiY-4oXpW2FMw79sTOJJgQ_aem_UPXoJws7fLhQNWwGx8IjVA